

Effectevaluatie

Kwantitatief onderzoek

In opdracht van

Vlaamse Overheid

September 2011

INHOUD

- A. ACHTERGROND & DOESTELLINGEN
- B. ONDERZOEKSOPZET
- C. VOORNAAMSTE BEVINDINGEN
- D. EFFECTEVALUATIE: SCHOLEN
- E. EFFECTEVALUATIE: KIDS (leerlingen 2^e en 3^e graad)
- F. EFFECTEVALUATIE: OUDERS (leerlingen kleuterschool & 1^e graad)

A. Achtergrond & doelstellingen

Stimuleren van groenten & fruit consumptie...

- 'Tutti Frutti' is een overkoepelende campagne die de verschillende methodieken rond het bevorderen van de fruit- en groentenconsumptie op school overkoepelt.

door subsidiering van 'schoolfruitactie' bij leerlingen van kleuter/basisonderwijs.

- Bij de gesubsidieerde 'Schoolfruitactie' wordt met een 'fruitabonnement' gewerkt en wordt het fruit door de school aangekocht en aan de leerlingen uitgedeeld. Scholen uit het basisonderwijs (kleuter en lagere scholen) die een fruitabonnement voor minstens 30 weken afsluiten komen in aanmerking voor een terugbetaling. Dit fruitabonnement bedraagt minstens 6 Euro per leerling per schooljaar, waarvan 4 Euro wordt terugbetaald. Subsidies zijn enkel voor leerlingen van het kleuter & basisonderwijs (3-12 jaar).

Daar bovenop een reeks ondersteunende & begeleidende maatregelen:

- Er wordt gewerkt met een gedecentraliseerd distributiesysteem, waarbij de scholen zelf instaan voor praktische organisatie: keuze (lokale) leverancier, afspraken omtrent aantallen, prijs en leveringsvoorwaarden, betaling van de leveranciers, afhaling van groenten/fruit en verdeling aan de leerlingen. Via de website www.fruit-op-school.be wordt er door de Vlaamse overheid gefaciliteerd zoals overzicht van handelaars in de regio, modelcontract,...
- Daarnaast stelt het Agentschap begeleidende maatregelen beschikbaar zoals lespakketten, bedrijfsbezoeken, suggestie voor integratie in het leerplan, promotie van interesse in de landbouw in het algemeen en het 'gezonde school' concept in het bijzonder.

Te volgen procedures voor deelname aan het project:

In September 2009 werden er een reeks informatiesessies georganiseerd om de scholen in te lichten over de schoolfruit acties en hen meer uitleg te geven over de administratieve procedures:

- Alle inschrijvingen verlopen via de www.fruit-op-school.be website
- De school dient zelf een handelaar te kiezen en hiermee een (model) contract voor levering van groenten & fruit af te sluiten van minimaal 30 weken
- Tevens dient er een erkenningsaanvraag ingediend te worden bij het Agentschap voor Landbouw & Visserij
- Tot slot dient de school maandelijks of trimestrieel via het e-loket Landbouw en Visserij een subsidieaanvraag in.

*Bron:
Functionele en technische voorschriften*

Doelstellingen schoolfruitactie Tutti Frutti

De algemene doelstelling van het project is als volgt geformuleerd: toename van de fruitconsumptie van kinderen op school volgens de aanbevelingen en principes van de actieve voedingsdriehoek. Deze doelstelling wordt op de volgende manieren nagestreefd:

- Fruit en groenten ruim beschikbaar maken als tussendoortje in kleuter- en lagere scholen. Met andere woorden, frequent, via verschillende aanbodkanalen, gevarieerd en met een aantrekkelijk aanbod.
- De kennis, vaardigheden, attitudes en sociale normen ten aanzien van fruit bij kinderen positief beïnvloeden.
- Bijdragen tot een verdere uitwerking van een voedingsbeleid.

Bovenstaande doelstellingen zijn vertaald in **operationele doelstellingen voor 2009-2014** op het niveau van:

- Aanbod schoolfruit: laagdrempelig, kwaliteitsvol en gevarieerd productaanbod van groenten & fruit
- Aanbod van begeleidende maatregelen: promotiemateriaal, geschikt aanbod van educatieve materialen rond groenten en fruit voor basisonderwijs, sensibiliserings schoolacties, portaalsite voor scholen, stakeholders en intermediars voor de registratie en beheer van de schoolfruitactie.
- Deelname schoolfruit: voor schooljaar 2009-2010 is het objectief vastgesteld op deelname van minstens de helft van de scholen in het basisonderwijs (= Tutti Frutti met fruitabonnement en/of 'fruit in boekentas-afspraken'). Dit dient te evolueren naar 2 op 3 in het schooljaar 2010-2011.
- Gebruik van de begeleidende materialen: 80% van de deelnemende basisscholen gebruikt het promotiemateriaal, in het schooljaar 2010-2011 kent minstens 70% de portaalsite van de schoolfruitactie Tutti Frutti, 30% van de deelnemende scholen doen mee aan de klassenwedstrijd en minimaal 10% van de scholen neemt deel aan één van de schoolacties die opgesomd zijn in de online inventaris.

Vervolg van de **operationele doelstellingen voor 2009-2014** op het niveau van de effecten:

- Effecten op gedragsdeterminanten: kennis, attitudes en sociale normen t.a.v. fruit bij de deelnemende leerlingen, gedragsintentie t.o.v. fruitconsumptie, beschikbaarheid van fruit en of attitudes t.a.v. fruit in het thuismileu.
- Effecten op het (integrale) gezondheidsbeleid in basisscholen

Doelstellingen van het onderzoek

Doelstellingen van deze overheidsopdracht:

In het kader van EG verordening dient de Vlaamse Overheid zowel de **uitvoering** als de **doeltreffendheid** van de 'schoolfruitactie' te evalueren. Voor het schooljaar 2009-2010 en 2010-2011 een procesevaluatie met name:

1. Evaluatie van de procedure:

- a) niet enkel erkenningsaanvraag, subsidieaanvraag en website registratie
- b) maar tevens van het gevoerde communicatie beleid vanuit de Vlaamse Overheid en de door haar gesubsidieerde organisaties

2. Evaluatie van de implementatie:

- a) **Aanbod van het fruit**
- b) **Aanbod van de begeleidende maatregelen**
- c) **Deelname aan de Schoolfruitactie**
- d) **Gebruik & tevredenheid van de begeleidende maatregelen**

3. De effectevaluatie (voor het schooljaar 2010-2011)

Centrale vraag is hier uiteraard het uiteindelijk behaalde effect: met andere woorden, is er een (statistisch significante) aantoonbare relatie tussen deelname aan de 'schoolfruitactie' en effectieve consumptie van groenten en fruit tijdens de schooluren. In een breder kader worden effecten ook gemeten op niveau van gedragsdeterminanten en (integraal) gezondheidsbeleid.

In het volgende deel zullen bovenstaande onderzoeksdoelstellingen en daarbij behorende deelvragen verder besproken worden. We beginnen met een overzicht van ons plan van aanpak en argumenteren vervolgens ieder deelaspect van het onderzoek in meer detail.

B.Onderzoeksopzet

Methodologie effect evaluatie

Evaluatie 2010-2011 in April-Mei 2010

Scholen:

- Educatieve aandacht voor gezonde voeding & beweging
- Voedingsbeleid & aanbod
- Bewegingsbeleid

Ouders & kinderen:

- Kennis
- Attitude
- Gedrag intenties
- Gerapporteerd gebruik

Kwantitatief luik:

- 651 scholen in totaal
- 351 deelnemers (32%)
- Controle groep van 300 niet-deelnemende scholen (initiële respons 9% → 21%)
- 603 ouders van kleuters & leerlingen 1e graad
- 301 van deelnemende scholen & 302 controle
- Bijna de helft op papier!
- 699 kinderen van 2e & 3e graad via ludieke vragenlijst
- 481 kinderen van deelnemers en 218 van niet-deelnemers

Kwalitatief luik:

- 2 focus groepen van 2 uur
- Leraren & directie scholen
- Deelnemers & niet deelnemers
- Stedelijk & ruraal
- Optimalisatie materiaal
- 12 diepte interviews
- Duurtijd 1u à 1u30
- Directie niet-deelnemers
- Drijfveren & barrières

C. Voornaamste bevindingen

- Niet-deelnemende scholen hebben een meer uitgewerkt beleid rondom gezonde voeding en tussendoortjes in termen van afspraken, verboden al dan niet opgenomen in het schoolreglement.
 - 88% van de niet-deelnemende scholen heeft de afspraken rondom tussendoortjes vastgelegd in het schoolreglement tegenover 76% bij de deelnemende scholen
 - 91% van de niet-deelnemende scholen zegt het gebruik van gezonde tussendoortjes aan te moedigen ten opzichte van 83% bij de deelnemende SFA scholen.
 - 79% van de niet-deelnemende scholen ontmoedigt ongezonde tussendoortjes versus 64% bij de deelnemende scholen
- Het aanbod van gezonde tussendoortjes is zeer vergelijkbaar tussen deelnemende en niet-deelnemende scholen: bij niet-deelnemende scholen is het aanbod van yoghurt, platte kaas, pudding, rijstap en sojadesserts iets meer doorgevoerd.
- Niet-deelnemende scholen hebben meer initiatieven rondom gezonde voeding. Hierbij dient gedacht te worden aan koken met groenten, gezonde traktaties bij evenementen en verjaardagen, gezonde lunch en bedrijfbezoeken,... . Scholen die meedoen aan 'fruit in de boektas' scoren in termen van extra fruitdag en afspraken over gezonde traktaties nog beter.
- Tevens doet 69% van de niet deelnemende scholen een beroep op externe partners om hen te ondersteunen tegenover 56% bij de deelnemende scholen. Hierbij dient dan vooral gedacht te worden aan lokale initiatieven en samenwerkingsverbanden (boerderijbezoeken, fruittelers,...)

Drinkgewoonten

- 85% van alle leerlingen uit de tweede en derde graad hebben de vorige dag water gedronken. Ongeveer de helft heeft melk en fruitsap gedronken, gevolgd door cola (+/- 36%) en limonade (+/- 25%).
- Er zijn **nagenoeg geen verschillen in drinkgewoonten** bij leerlingen uit de 2^e en 3^e graad **tussen niet-deelnemende scholen aan de SFA en deelnemende scholen** m.u.v. fruitsap consumptie.
- De **consumptie van fruitsap ligt hoger bij NIET deelnemende scholen**.
 - In de scholen waar men **NIET deelneemt** aan de gesubsidieerde schoolfruitactie wordt **MEER fruitsap** gedronken. Dit **aantal ligt nog hoger** in deze scholen waar men deelneemt aan **Fruit in de Boekentas**.
 - Bij de **niet-deelnemende scholen** nemen **4 op 10 leerlingen minstens wekelijks fruitsap** mee naar school ten opzichte van **2 op 10 in de deelnemende scholen**.
 - Deze op het eerste gezicht paradoxale bevinding is waarschijnlijk **het gevolg van een meer uitgewerkt beleid** in termen van afspraken, schoolreglement en regels met betrekking tot eten, drinken en tussendoortjes bij de niet-deelnemende scholen.
- Gemiddeld heeft men de voorbije dag 3 verschillende dranken gedronken.
- De leerlingen zijn ervan overtuigd dat water een drank is voor iedere dag en in mindere mate ook melk en (vers geperst) fruitsap.

Effectmeting KIDS (2^e en 3^e graad)

Eetgewoonten

- Gemiddeld 3,3 verschillende etenswaren uit de lijst.
- Top 4 van wat men de vorige dag gegeten heeft:

<u>Deelnemende school:</u> • Brood (73%) • Fruit (63%) • Aardappelen (54%) • Groenten (53%)	<u>Niet-deelnemende school:</u> Fruit (71%) - Brood (65%) - Groenten (54%) - Aardappelen (43%)
--	---
- In scholen die niet deelnemen aan de gesubsidieerde fruitactie, maar wel met “**fruit in de boekentas**”, wordt er **doorgaans gezonder gegeten: meer fruit, droge koeken en yoghurt natuur**.
- Fruit is duidelijk een tussendoortje voor elke dag volgens de leerlingen (tweede en derde graad). Ook de andere, eerder gezonde tussendoortjes, worden gezien als een tussendoortje dat frequent kan gegeten worden, zoals yoghurt (natuur), koek en fruityoghurt. Snoep en koeken met chocolade zijn eerder voor af en toe.
- Ongezonde tussendoortjes worden niet vaak meegenomen naar school.

- Er zijn **geen verschillen** tussen leerlingen van de deelnemende en niet-deelnemende scholen **wat betreft hun gedrag & kennis met betrekking tot fruit.**
 - **Bijna 4 op 10 leerlingen eet elke dag van de week fruit. Gemiddeld eten ze 1 à 2 stukken fruit per dag.**
 - Een kwart van de leerlingen denkt dat men meer dan 2 stukken fruit per dag moet eten om gezond te blijven. Een derde denkt dat het 2 stukken fruit per dag zijn en een derde zegt 1 stuk fruit per dag.
 - Fruit wordt meestal thuis gegeten of in combinatie met de school. Ongeveer 1 op 5 van de leerlingen eet enkel fruit op school.
 - **50 à 60% van alle leerlingen (deelnemers en niet-deelnemers) neemt minstens wekelijks fruit mee naar school.** In niet-deelnemende scholen die wel meedoen met Fruit in de Boekentas, zijn er meer leerlingen die minstens wekelijks fruit meenemen (81%).
 - Lekkerste fruitsoorten: aarbeien, appel, druiven en banaan. Leerlingen uit niet-deelnemende scholen vinden kersen, kiwi en mandarijn lekkerder in vergelijking met de deelnemende scholen - het idee dat de leerlingen door de SFA meer soorten fruit leren eten wordt in dit onderzoek niet bevestigd.
 - De leerlingen uit de **niet-deelnemende scholen** lijken **iets meer vertrouwd met de actieve voedingsdriehoek** en kunnen de juiste etenswaren beter in het overeenkomstig vakje plaatsen.

Effectmeting OUDERS (kleuters en 1^e graad)

- Ouders van deelnemende scholen aan de SFA voelen zich doorgaans meer betrokken bij het voedingsbeleid van de school: het gaat hier dan vooral om een betrokkenheid voor praktische zaken omdat 32% (af en toe) helpt met schillen op de fruitdagen.
- 93% van de ouders is op de hoogte van de deelname door de school aan de Schoolfruitactie of 'Tutti Frutti'. Ook bij de niet-deelnemende scholen spreekt 30% van de ouders van 'Tutti Frutti' - deze benaming wordt tevens gebruikt door een aantal niet-deelnemende scholen.
- Het gebruik van gezonde tussendoortjes wordt volgens 69% van de ouders van niet-deelnemende scholen aangemoedigd, bij de deelnemende scholen is dit volgens 52% van de ouders het geval. Ontmoediging van niet-gezonde tussendoortjes is bij niet-deelnemende scholen ook net iets sterker doorgevoerd.
- Wat betreft de initiatieven genomen door de scholen voor gezonde dranken & tussendoortjes zijn er op basis van de meningen van de ouders (van kinderen uit kleuterschool en 1^e graad) geen verschillen tussen deelnemende en niet-deelnemende scholen. Enige uitzondering hierop zijn meer niet-deelnemende scholen met afspraken rondom gezonde verjaardag traktaties, namelijk 49% versus 36% bij de deelnemende scholen.

- Het onderzoek toont een aantal interessante inzichten en geeft op het eerste gezicht wellicht niet het verwachte resultaat van een hogere impact bij deelnemende scholen aan de Schoolfruitactie, samengevat:
 - Niet-deelnemende scholen hebben doorgaans een **duidelijker en meer uitgewerkt beleid rondom gezonde voeding en tussendoortjes**. Ze ontwikkelen meer concrete initiatieven rondom gezonde voeding en doen vaker een beroep op externe partners.
 - Hoewel er nagenoeg geen impact meetbaar is in termen van drinkgewoonten, constateren we dat er **meer fruitsap wordt gedronken door leerlingen van niet-deelnemende scholen**. Bij ‘fruit in de boekentas’ scholen is het effect nog sterker aanwezig.
 - In termen van **algemene eetgewoonten zijn er geen (significante) verschillen** bij leerlingen van 2^e en 3^e graad tussen deelnemende en niet-deelnemende scholen. Echter, **op de ‘fruit in de boekentas’ scholen wordt er gezonder gegeten**: meer fruit, droge koeken en natuur yoghurt. 81% van de ‘fruit in de boekentas’ leerlingen zegt wekelijks fruit te eten tegenover 55% gemiddeld.
 - Het **kennisniveau van de actieve voedingsdriehoek**, gemeten volgens een interactieve spel oefening, is **hoger bij leerlingen van niet-deelnemende scholen**.
 - Ouders bevestigen het beeld van een actiever aanmoedingsbeleid bij niet-deelnemende scholen en zeggen frequenter fruit aan hun kinderen mee te geven.
 - Het **effect van hogere fruitconsumptie in de thuissituatie kan niet worden gemeten**. Bij de niet-deelnemende scholen kan wel een hogere frequentie van groenten worden geobserveerd.

- Niet-deelnemende scholen zijn niet per definitie ‘slechte leerlingen’! Integendeel, de betrokkenheid en het mede-opvoeden van de ouders blijkt een belangrijk argument voor ‘fruit in de boektas’. Het indirecte effect van de SFA dient niet te worden onderschat: in veel gevallen is initiële deelname aan de schoolfruitactie aanleiding geweest voor de opzet van een eigen initiatief & beleid, deels gestimuleerd door praktische & organisatorische bezwaren van de SFA.

D. Effectevaluatie: scholen

Inhoud

- I. Onderzoeksopzet
- II. Profiel van de respondenten
- III. Aanbod tussendoortjes
- IV. Beleid gezonde tussendoortjes
- V. Gezondheidseducatie
- VI. Samenwerkingsverbanden
- VII. Conclusies

Onderzoeksofzet deelnemende scholen

Representatieve steekproef

- **Doelgroep:** scholen die in 2010-2011 deelgenomen hebben aan de Schoolfruitactie.
 - Hiervoor werd een bestand ter beschikking gesteld van 1.115 deelnemende scholen.
- **Methodologie:** een online bevraging
 - De e-mails werden uitgestuurd naar de e-mailadressen die beschikbaar waren in het bestand (1 per school), ter attentie van de verschillende contactpersonen uit het bestand.
 - 1 persoon per school heeft geantwoord
- **Steekproefgrootte:** $n = 351$
 - waarvan 350 scholen en 1 gemeente die zorgt voor de administratie van verschillende scholen.
- **Responsegraad:** $351 / 1.115 = 32\%$.
- **Vragenlijst:** een gestructureerde vragenlijst op basis van de output van de kwalitatieve fase. De gemiddelde duurtijd om deze in te vullen was 35 minuten.
- **Veldwerkperiode:** april-mei 2011

Steekproefsamenstelling deelnemende scholen

Representatieve steekproef

- De resultaten werden gewogen naar het profiel van alle deelnemende scholen, zodat de vergelijking over de jaren heen zuiver is.
- Weging op de volgende parameters:

	Ongewogen	Gewogen naar profiel deelnemende scholen
TOTAAL	n=351	
Kleuter onderwijs	n=12 (3%)	n=15 (4%)
Lager onderwijs	n=33 (9%)	n=35 (10%)
Kleuter + lager onderwijs	n=306 (87%)	n=301 (86%)
Gemeenschapsonderwijs (GO)	n=70 (20%)	n=64 (18%)
Vrij onderwijs	n=216 (62%)	n=204 (58%)
Gemeentelijk onderwijs	n=62 (18%)	n=81 (23%)
Andere types	n=3 (1%)	n=2 (1%)
5 Grote centra	n=68 (19%)	n=52 (15%)
43 CIM steden	n=85 (24%)	n=91 (26%)
Gemeenten	n=93 (26%)	n=97 (28%)
Ruraal	n=105 (30%)	n=111 (32%)

Onderzoeksoopzet niet-deelnemende scholen

Representatieve controlesteekproef

- **Doelgroep:** scholen die in 2010-2011 NIET deelgenomen hebben aan de Schoolfruitactie.
 - Hiervoor werd een bestand ter beschikking gesteld van 1.396 deelnemende scholen.
- **Methodologie:** een online bevraging met een telefonische recall
 - De e-mails werden uitgestuurd naar de e-mailadressen die beschikbaar waren in het bestand (1 per school), ter attentie van de directie.
 - 1 persoon per school heeft geantwoord
- **Steekproefgrootte:** $n = 300$
- **Responsegraad:** $300 / 1.396 = 22\%$.
- **Vragenlijst:** een gestructureerde vragenlijst op basis van de output van de kwalitatieve fase. De gemiddelde duurtijd om deze in te vullen was 15 minuten.
- **Veldwerkperiode:** april-mei 2011

Steekproefsamenstelling niet-deelnemende scholen

Representatieve steekproef

- De resultaten werden gewogen naar het profiel van alle niet-deelnemende scholen, zodat de vergelijking over de jaren heen zuiver is.
- Weging op de volgende parameters:

eging op de volgende parameters.

		Ongewogen		Gewogen naar profiel niet - deelnemende scholen	
TOTAAL		n=300			
TYPE	Kleuter onderwijs	n=31	(10%)	n=13	(4%)
	Lager onderwijs	n=22	(7%)	n=30	(5%)
	Kleuter + lager onderwijs	n=247	(82%)	n=257	(81%)
ONDERWIJSNET	Gemeenschapsonderwijs (GO)	n=38	(13%)	n=40	(13%)
	Vrij onderwijs	n=205	(68%)	n=195	(65%)
	Gemeentelijk onderwijs	n=55	(18%)	n=64	(21%)
	Andere types	n=2	(1%)	n=1	(0%)
HABITAT	5 Grote centra	n=70	(23%)	n=87	(29%)
	43 CIM steden	n=83	(28%)	n=65	(22%)
	Gemeenten	n=75	(25%)	n=76	(25%)
	Ruraal	n=72	(24%)	n=72	(24%)

Legende

- ↑ significant hoger resultaat ten opzichte van de deelnemende scholen
- ↓ significant lager resultaat ten opzichte van de deelnemende scholen
- ↑ of ○ significant hoger resultaat in specifieke subgroepen
- ↓ of ○ significant lager resultaat in specifieke subgroepen

Profiel van de respondenten

Profiel van de respondenten

		Deelnemende scholen	Niet-deelnemende scholen	
		gewogen cijfers	ongewogen	gewogen naar profiel deelnemende scholen
TOTAAL		n=351	n=300	
TYPE	Kleuter onderwijs	n=15 4%	n=31 (10%)	n=13 (4%)
	Lager onderwijs	n=35 10%	n=22 (7%)	n=30 (10%)
	Kleuter + lager onderwijs	n=301 86%	n=247 (82%)	n=257 (86%)
ONDERWIJSNET	Gemeenschapsonderwijs (GO)	n=64 18%	n=38 (13%)	n=40 (13%)
	Vrij onderwijs	n=204 58%	n=205 (68%)	n=195 (65%)
	Gemeentelijk onderwijs	n=81 23%	n=55 (18%)	n=64 (21%)
	Andere types	n=2 1%	n=2 (1%)	n=1 (0%)
HABITAT	5 Grote centra	n=52 15%	n=70 (23%)	n=87 (29%)
	43 CIM steden	n=91 26%	n=83 (28%)	n=65 (22%)
	Gemeenten	n=97 28%	n=75 (25%)	n=76 (25%)
	Ruraal	n=111 32%	n=72 (24%)	n=72 (24%)
gemiddeld #	Gem. aantal leerlingen (TOTAAL)	264 leerlingen		
	Gem. aantal kleuters (kleuterschool)	111 kleuters		
	Gem. aantal leerlingen (lagere school)	173 leerlingen		

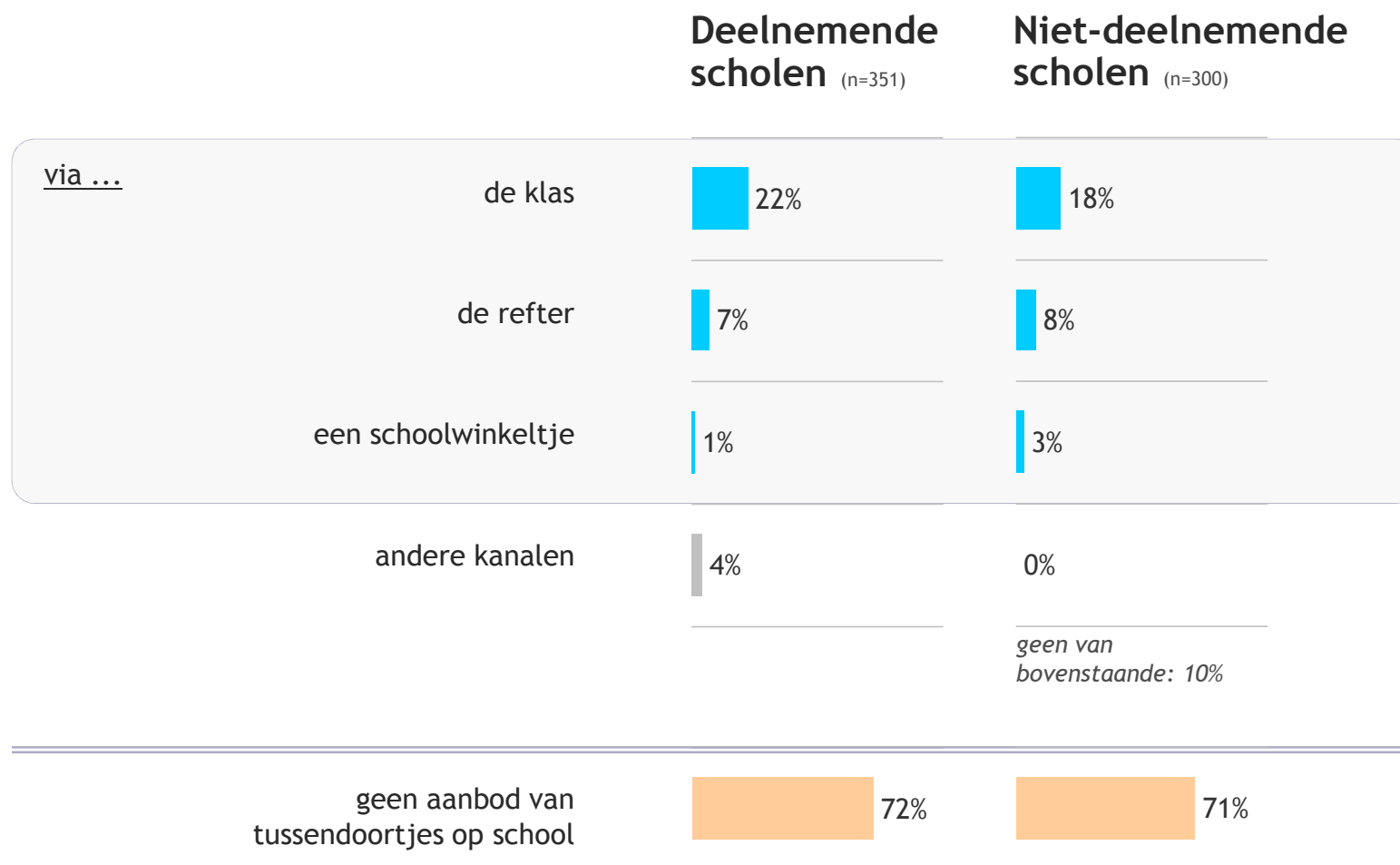
Aanbod tussendoortjes

Aanbodkanalen

7 op 10 scholen biedt geen tussendoortjes aan. Geen verschillen tussen deelnemende en niet-deelnemende scholen.

Target: Allen (n=651)

Q5.1. Welke aanbodkanalen zijn er in de school voor tussendoortjes?

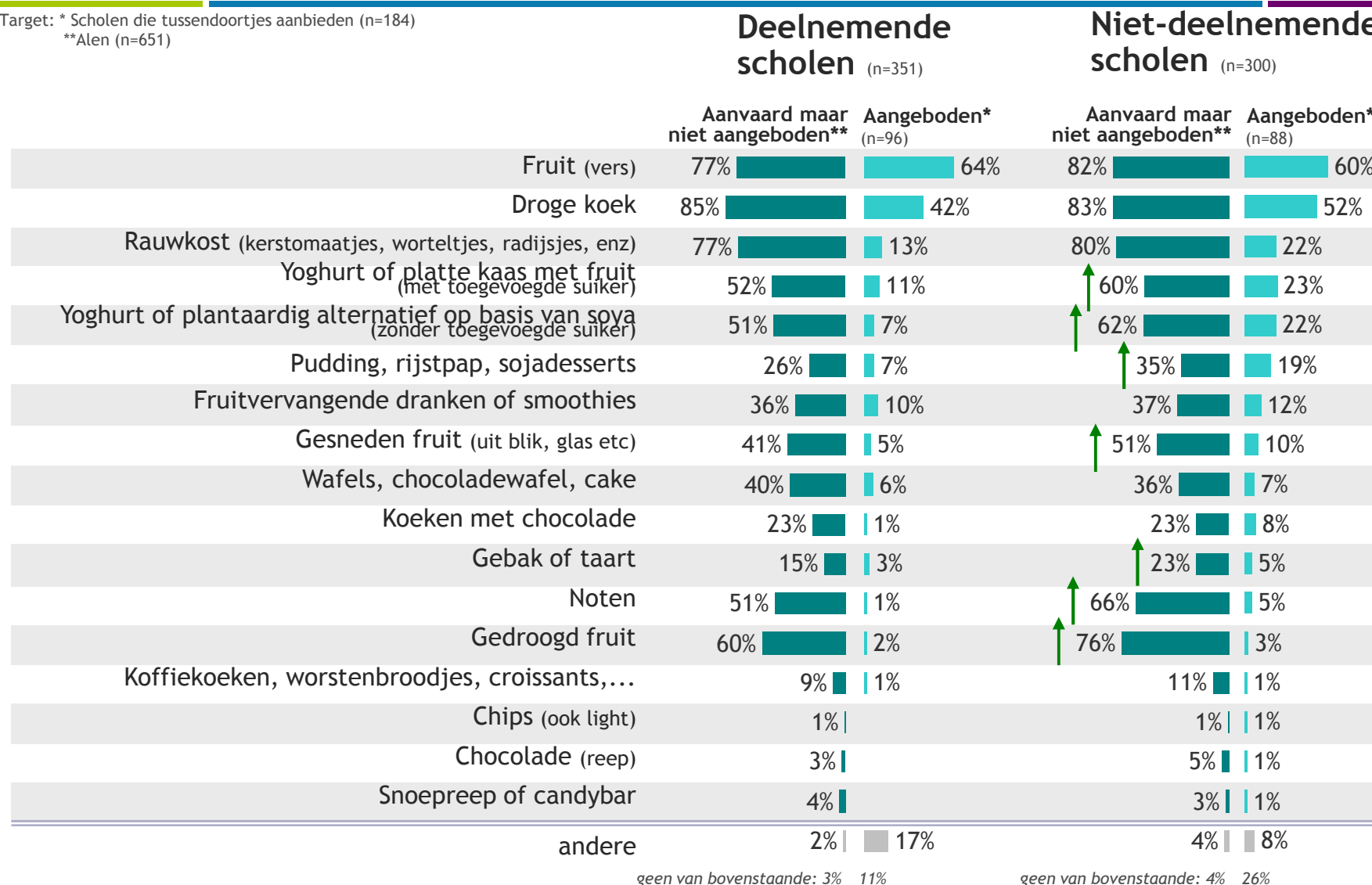
Aanbod van tussendoortjes

6 op 10 scholen (in het algemeen) bieden fruit aan. In niet-deelnemende scholen worden vaker zuivelproducten aangeboden.

Target: * Scholen die tussendoortjes aanbieden (n=184)

**Alen (n=651)

Q5.2. Kunt u aanduiden welke tussendoortjes de school aanbiedt? -

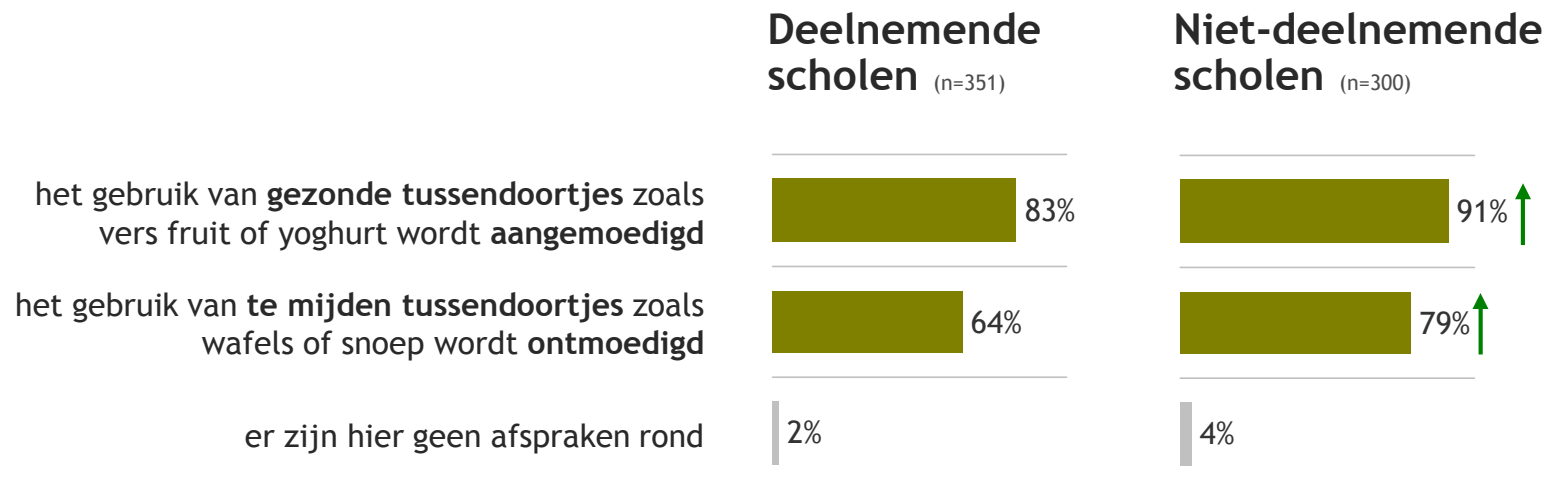
Q5.3. Welke van de volgende (zelf meegebrachte) tussendoortjes worden door de school aanvaard, maar worden niet door de school aangeboden?

Afspraken met de ouders rond het soort gegeven tussendoortjes

Niet-deelnemende scholen maken meer afspraken, zowel om aan te moedigen als te ontmoedigen.

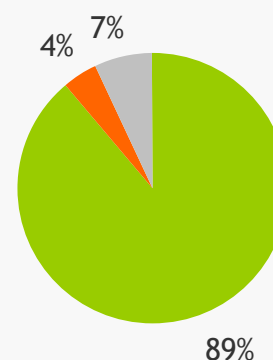

Target: Allen (n=651)

Wordt er (naast de schoolfruitactie) fruit meegegeven door de ouders?

- ja
- neen
- kan niet beoordelen

Q5.4. Zijn er afspraken rond het het soort tussendoortjes die door de ouders worden meegegeven? - Q5.5. Wordt er (naast de schoolfruitactie) fruit meegegeven door de ouders?

Beleid gezonde tussendoortjes

Afspraken voor leerlingen over het gebruik van tussendoortjes

In niet-deelnemende scholen worden de afspraken rondom tussendoortjes vaker vastgelegd in het schoolreglement.

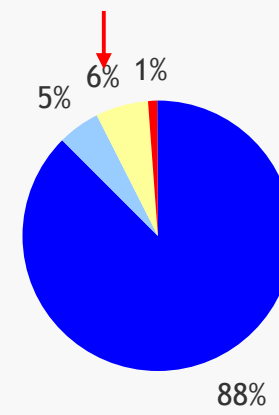
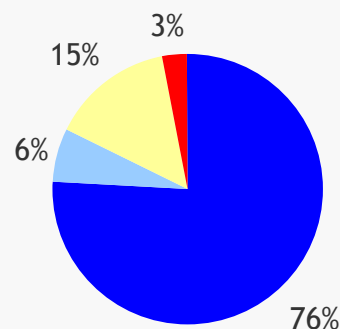
Target: Allen (n=651)

Deelnemende
scholen (n=351)

Niet-deelnemende
scholen (n=300)

Zijn er afspraken voor leerlingen in de school over het gebruik van tussendoortjes?

- schriftelijk reglement opgenomen in het schoolreglement
- schriftelijk reglement NIET opgenomen in het schoolreglement
- enkel mondelinge of impliciete afspraken
- geen afspraken

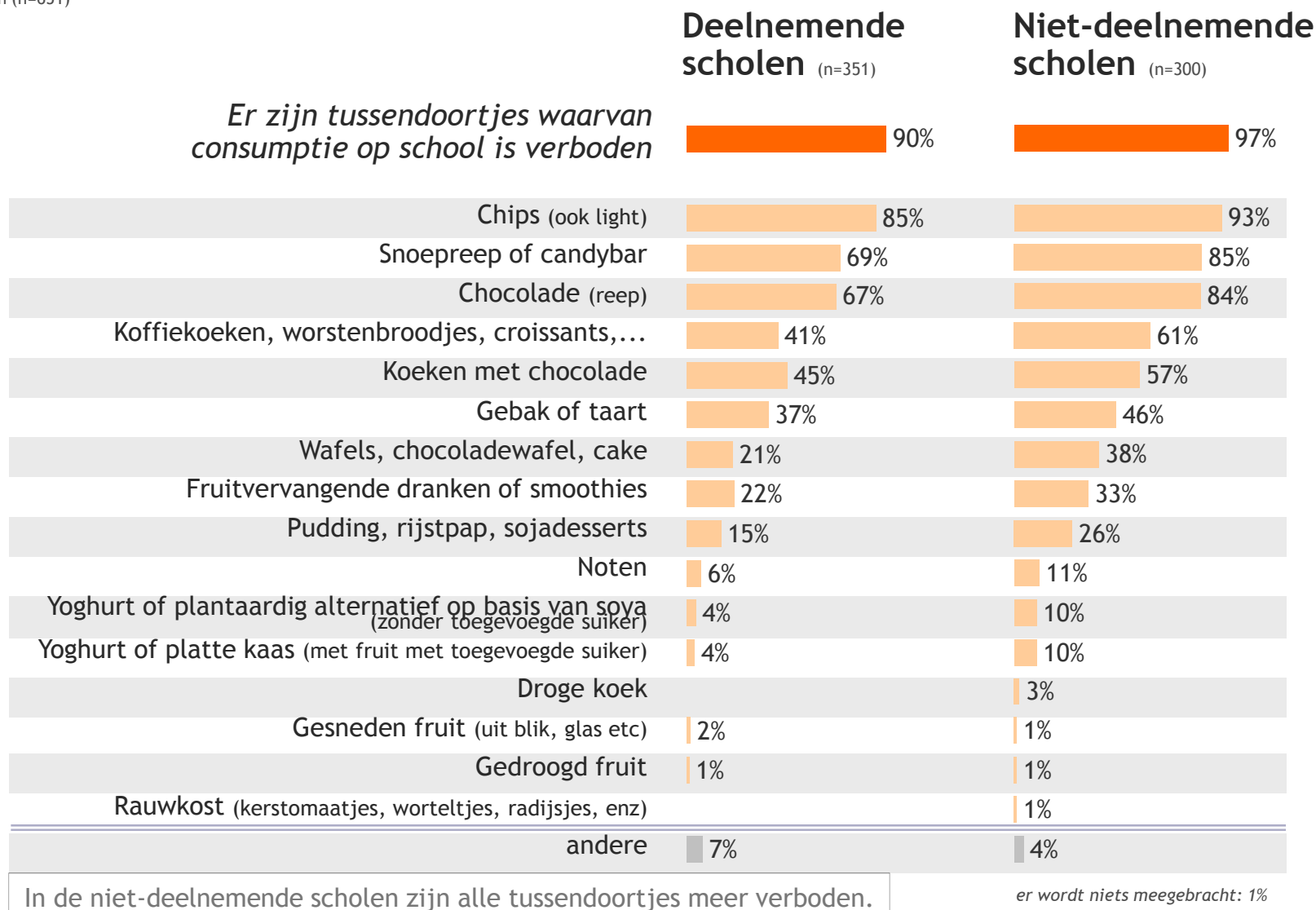
Q5.6. Zijn er afspraken voor leerlingen in de school over het gebruik van tussendoortjes?

Verboden tussendoortjes

Niet-deelnemende scholen verbieden meer tussendoortjes.

Target: Allen (n=651)

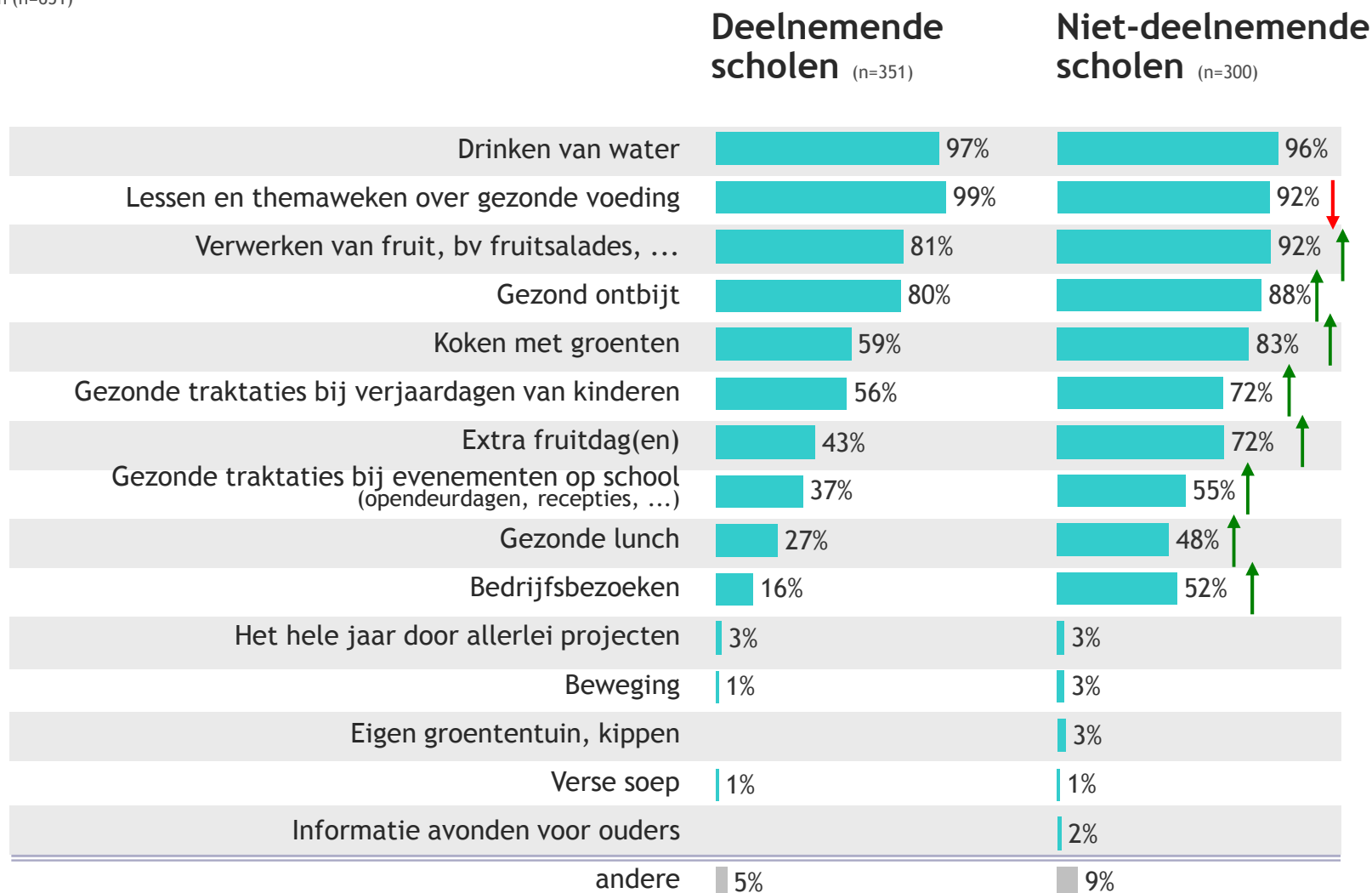
Q5.7. Zijn er bepaalde tussendoortjes waarvan consumptie op school is verboden?

Initiatieven rondom gezonde voeding

Meer initiatieven rondom gezonde voeding in niet-deelnemende scholen.

Target: Allen (n=651)

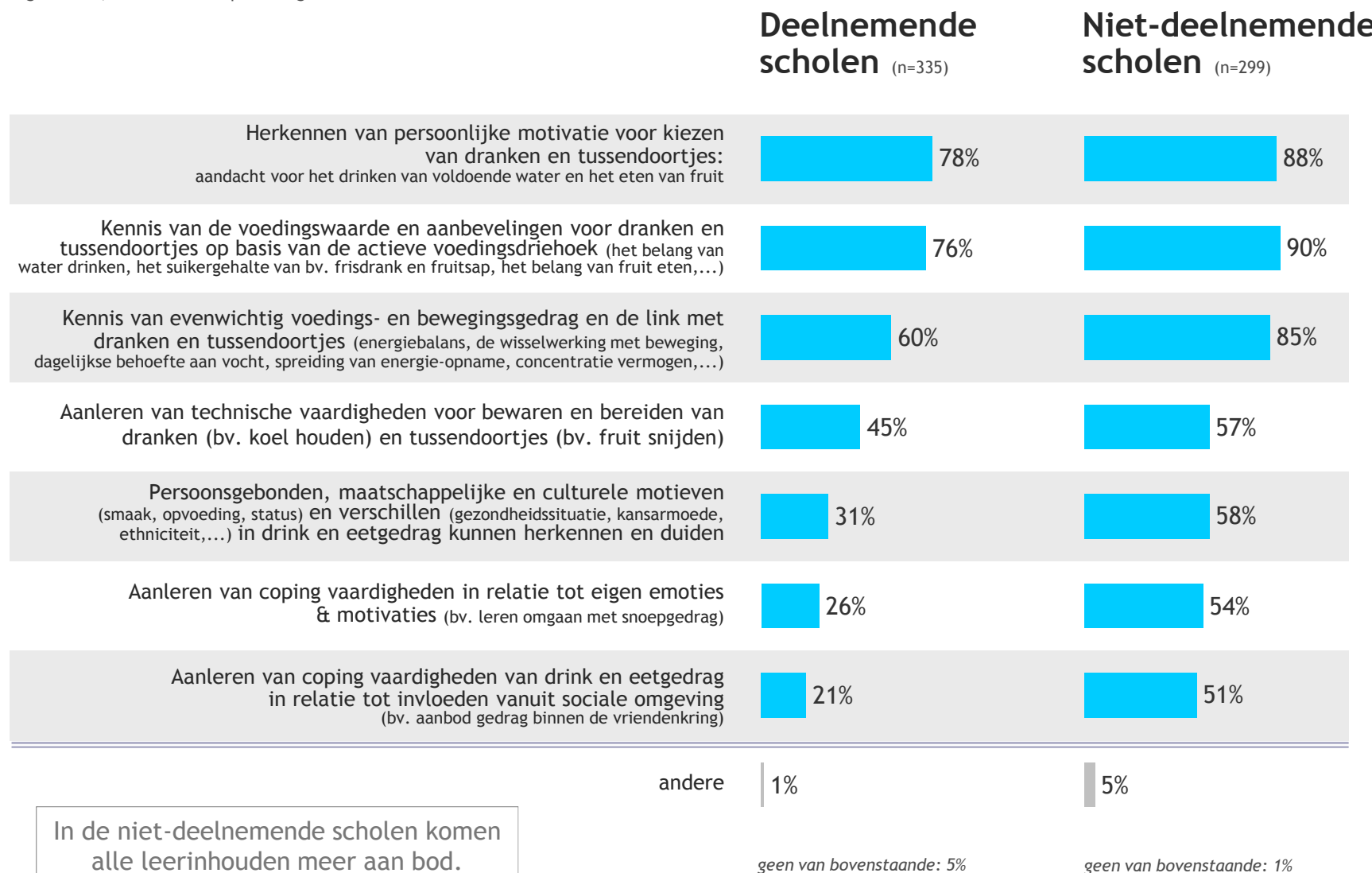
Q5.8. Welke initiatieven worden er bij u op school genomen rondom gezonde voeding? - Q5.9. Zijn er nog andere initiatieven rondom gezonde voeding naast de hierboven vermelde?

Leerinhouden

Meer verschillende leerinhouden komen aan bod in niet-deelnemende scholen.

Target: Allen, excl. niet van op de hoogte

Q5.10. Kunt u aanduiden welke van de volgende leerinhouden aan bod komen binnen uw school?

Samenwerkingsverbanden

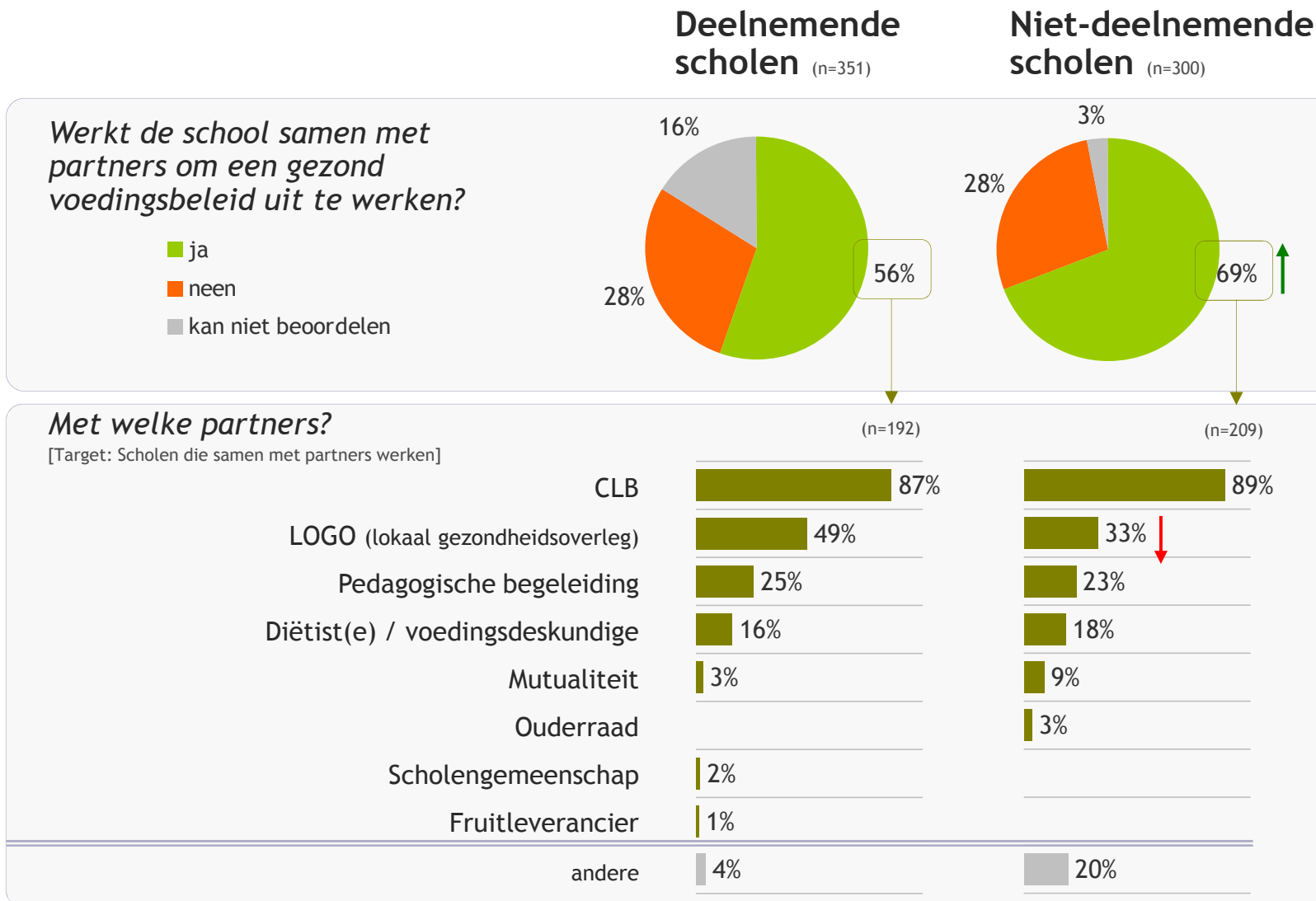

Samenwerkingsverbanden (1)

In de niet-deelnemende scholen werkt men meer samen met externe partners.
Het LOGO wordt vaker gecontacteerd door deelnemende scholen.

Target: Allen (n=651)

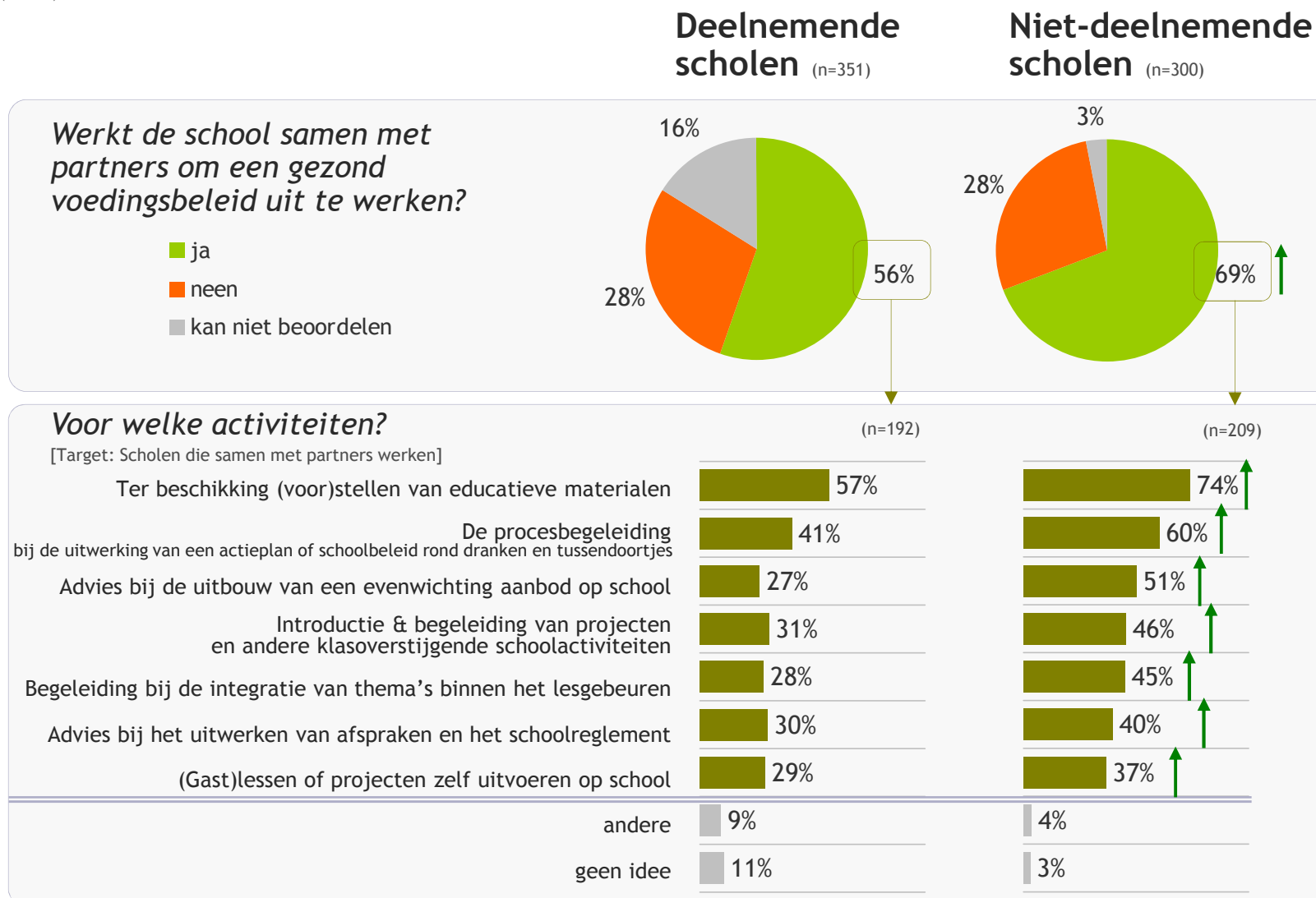
Q5.11. Werkt de school samen met partners (bijvoorbeeld CLB, LOGO, diëtist,...) om een gezond voedingsbeleid uit te werken? - Q5.12. Met welke partners werkt uw school samen?

Samenwerkingsverbanden(2)

De samenwerkingsverbanden dienen voornamelijk om educatief materiaal ter beschikking te stellen.

Target: Allen (n=651)

Q5.11. Werkt de school samen met partners (bijvoorbeeld CLB, LOGO, diëtist,...) om een gezond voedingsbeleid uit te werken? - Q5.13. Voor welke activiteiten omtrent een gezond voedingsbeleid wordt er samengewerkt met deze partner?

E. Effectevaluatie: KIDS

Inhoud

- I. Onderzoeksopzet
- II. Profiel van de respondenten
- III. Resultaten

- **Doelgroep:** leerlingen uit de tweede en derde graad van lager onderwijs, zowel uit scholen die deelnemen en niet-deelnemen aan de Schoolfruitactie.
- **Methodologie:** online vragenlijst die op school werd ingevuld.
- **Steekproefgrootte:** n= 699
 - waarvan 481 kinderen van deelnemende scholen
 - En 218 kinderen van niet-deelnemende scholen
- **Vragenlijst:** een ludieke vragenlijst. De gemiddelde duurtijd om deze in te vullen was 5 à 10 minuten.
- **Veldwerkperiode:** mei-juni 2011

Legende

- ↑ significant hoger resultaat ten opzichte van de deelnemende scholen
- ↓ significant lager resultaat ten opzichte van de deelnemende scholen

- ↑ of ○ significant hoger resultaat in specifieke subgroepen
- ↓ of ○ significant lager resultaat in specifieke subgroepen

Profiel van de respondenten

Resultaten van het onderzoek

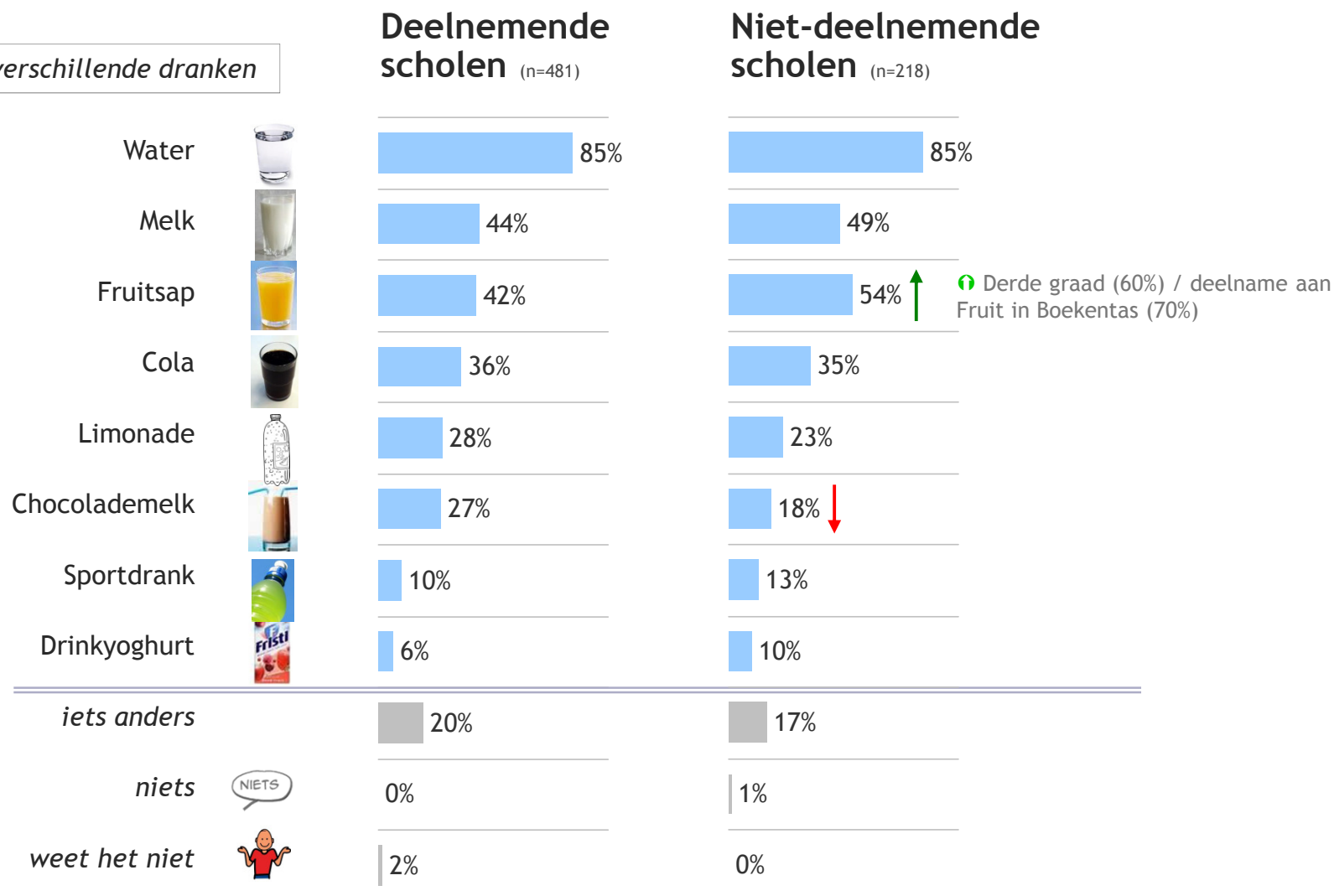
Wat heb je gisteren allemaal gedronken?

De meeste leerlingen hebben water gedronken, ongeveer de helft ook melk en fruitsap (meer bij niet-deelnemende scholen). 25% tot 35% heeft cola of limonade gedronken.

Target: Allen (n=699)

Gemiddeld 3 verschillende dranken

Q1. Denk even terug aan gisteren, en wat je gisteren allemaal gedronken hebt. Het gaat om de hele dag, dus denk aan ontbijt, het middagmaal, het avondmaal en ook aan wat je tussendoor hebt gedronken (tijdens de speeltijd of misschien terwijl je TV keek)

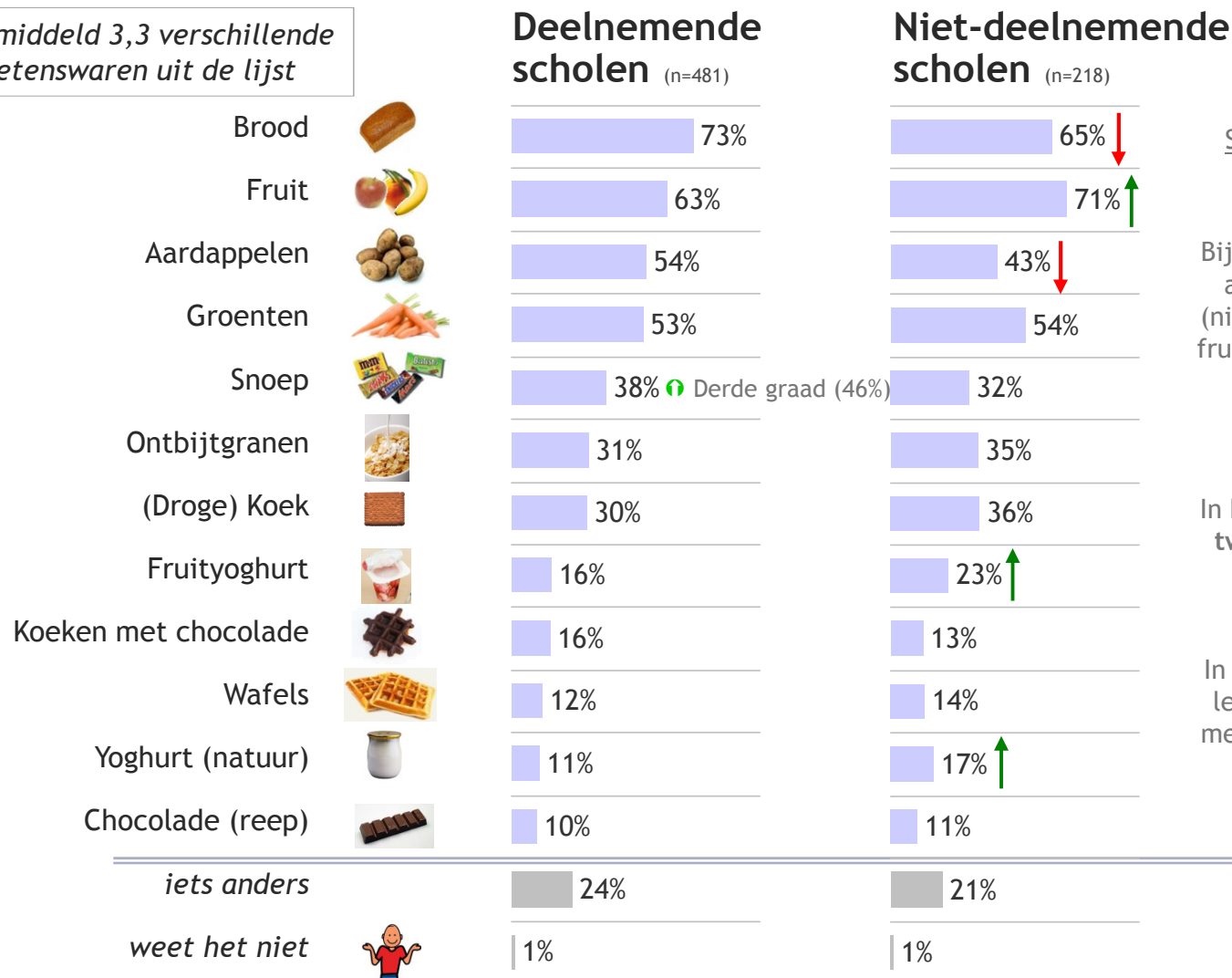
Wat heb je gisteren allemaal gegeten?

Fruit komt op de eerste plaats bij niet-deelnemende scholen (en zeker indien ze deelnemen aan fruit in de boekentas) en op de 2^e bij deelnemende.

Target: Allen (n=699)

Gemiddeld 3,3 verschillende etenswaren uit de lijst

Significante verschillen bij subgroepen:

Bij scholen die wel deelnemen aan **Fruit in de Boekentas** (niet SFA) zien we dat er meer fruit (95%), droge koeken (49%) en yoghurt natuur (27%) gegeten wordt.

In het algemeen eet men in de **tweede graad** minder snoep dan in de derde graad.

In de **5 grote centra** lijken de leerlingen gezonder te eten: meer fruit, droge koek, wafels en fruityoghurt. Minder aardappelen en snoep.

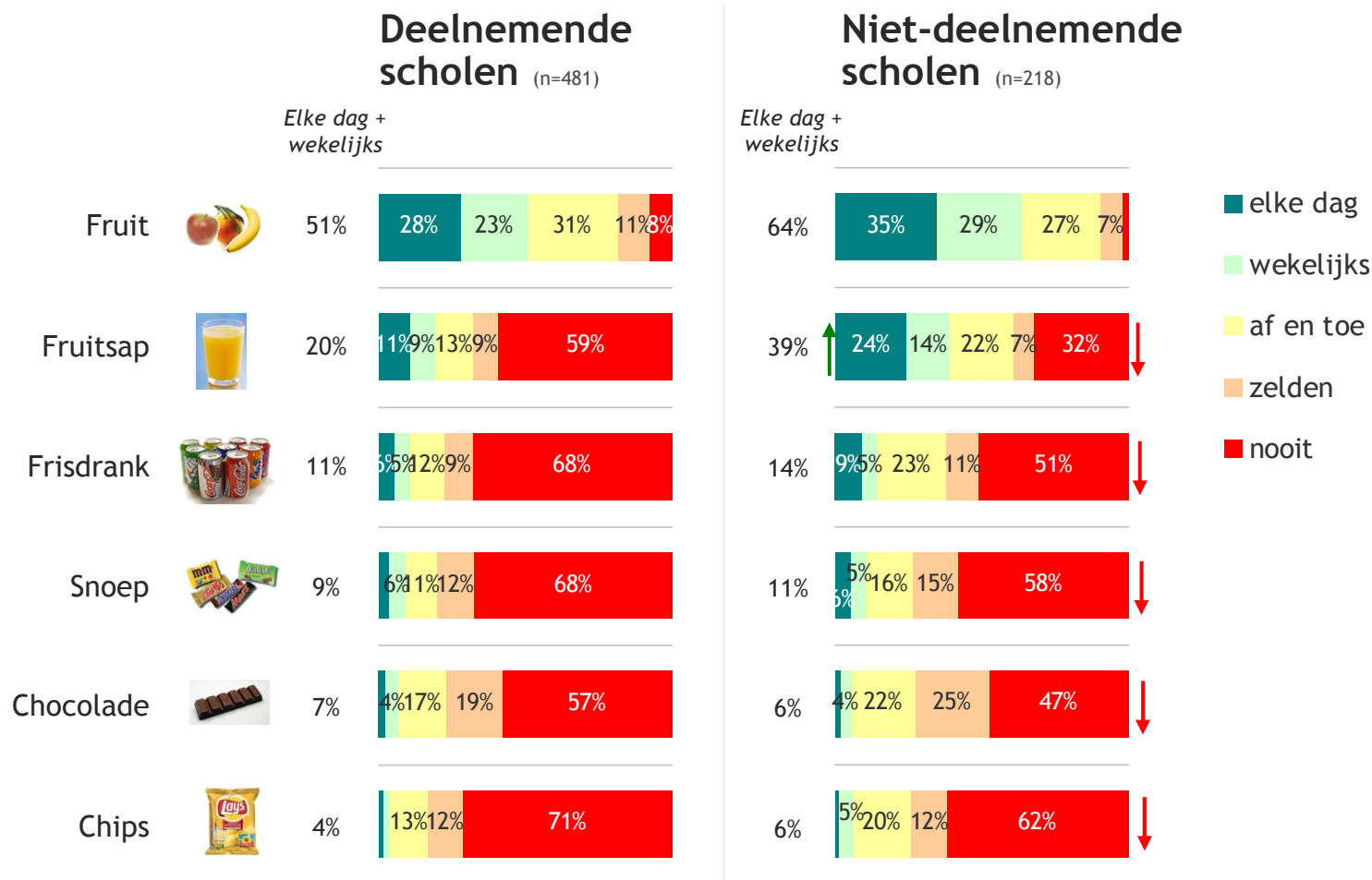
Q2. Denk even terug aan gisteren, en wat je gisteren allemaal gegeten hebt. Het gaat om de hele dag, dus denk aan ontbijt, het middagmaal, het avondmaal en ook aan wat je tussendoor hebt gegeten (tijdens de speeltijd of misschien terwijl je TV keek)

Wat neem jij mee naar school om te eten of te drinken?

50 à 60% neemt minstens wekelijks fruit mee naar school. Alle andere dranken en snoep worden minder meegenomen in deelnemende scholen.

Target: Allen (n=699)

Indien de school deelneemt aan Fruit in de Boekentas (niet SFA), zijn er meer leerlingen die minstens wekelijks fruit eten (81% vs 64%).

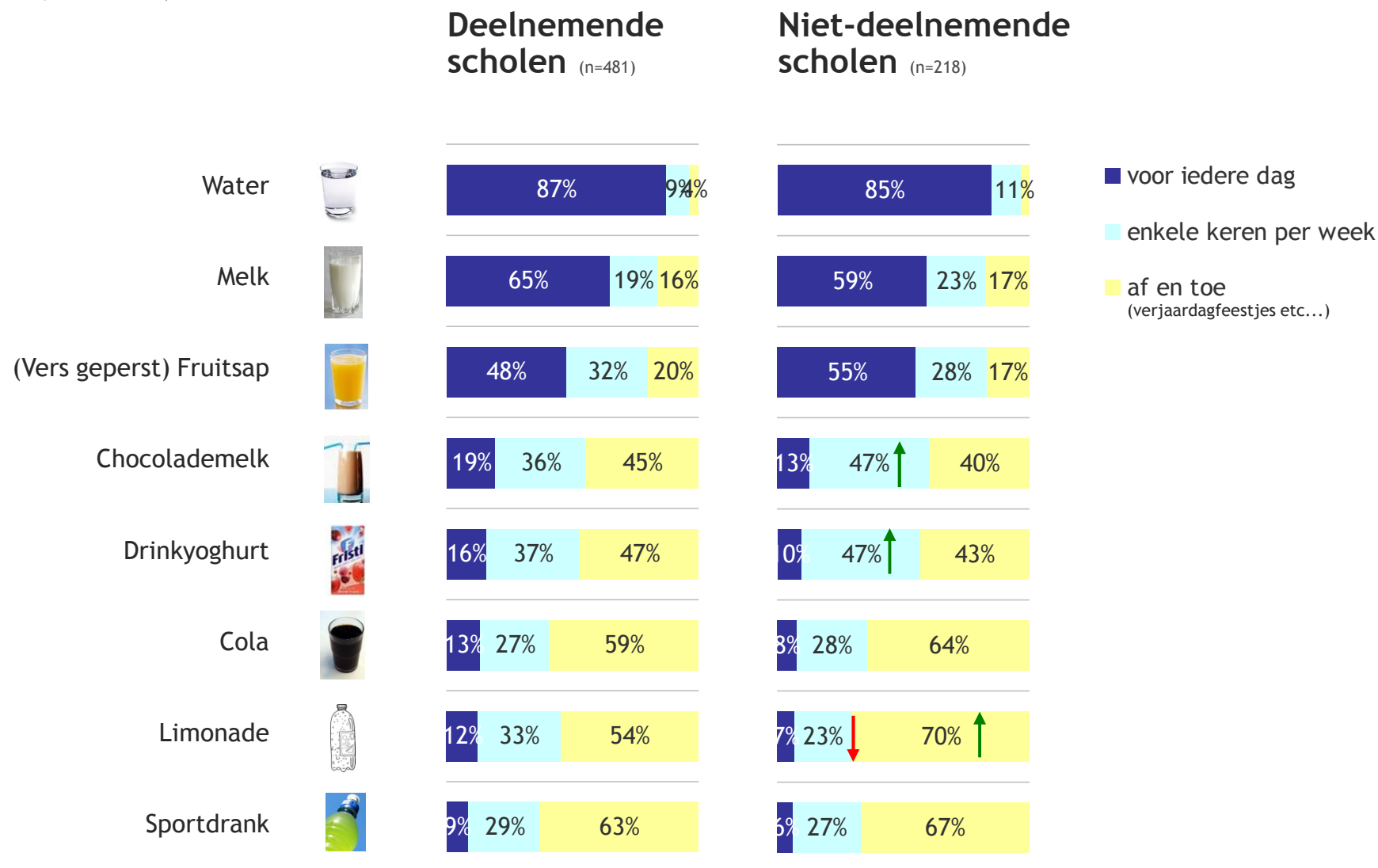
Q3. Wat neem jij mee naar school om te eten of te drinken?

Wat is volgens jou de juiste groep voor ieder drankje?

De leerlingen zijn er van overtuigd dat water voor iedere dag is, net zoals melk (in mindere mate).

Target: Allen (n=699, excl weet niet)

Q4. Hieronder zie je verschillende dranken. Wat is volgens jou de juiste groep voor ieder drankje? Voor iedere dag - enkele keren per week - af en toe (verjaardagfeestjes etc...)

Wat is volgens jou de juiste groep voor ieder drankje?

Enkele significante verschillen

■ Deelnemende scholen:

- Leerlingen van de derde graad vinden dat drinkyoghurt (20%) en cola (17%) meer voor iedere dag zijn.

■ Niet-deelnemende scholen:

- Water: leerlingen van de tweede graad vinden dat dit minder van toepassing is om elke dag te drinken (82%)
- Melk: leerlingen van de tweede graad vinden dat dit minder van toepassing is om elke dag te drinken (53%)
- (vers geperst) fruitsap: leerlingen van de derde graad vinden dat dit minder van toepassing is om elke dag te drinken (61%)

■ In het algemeen zien we de volgende verschillen:

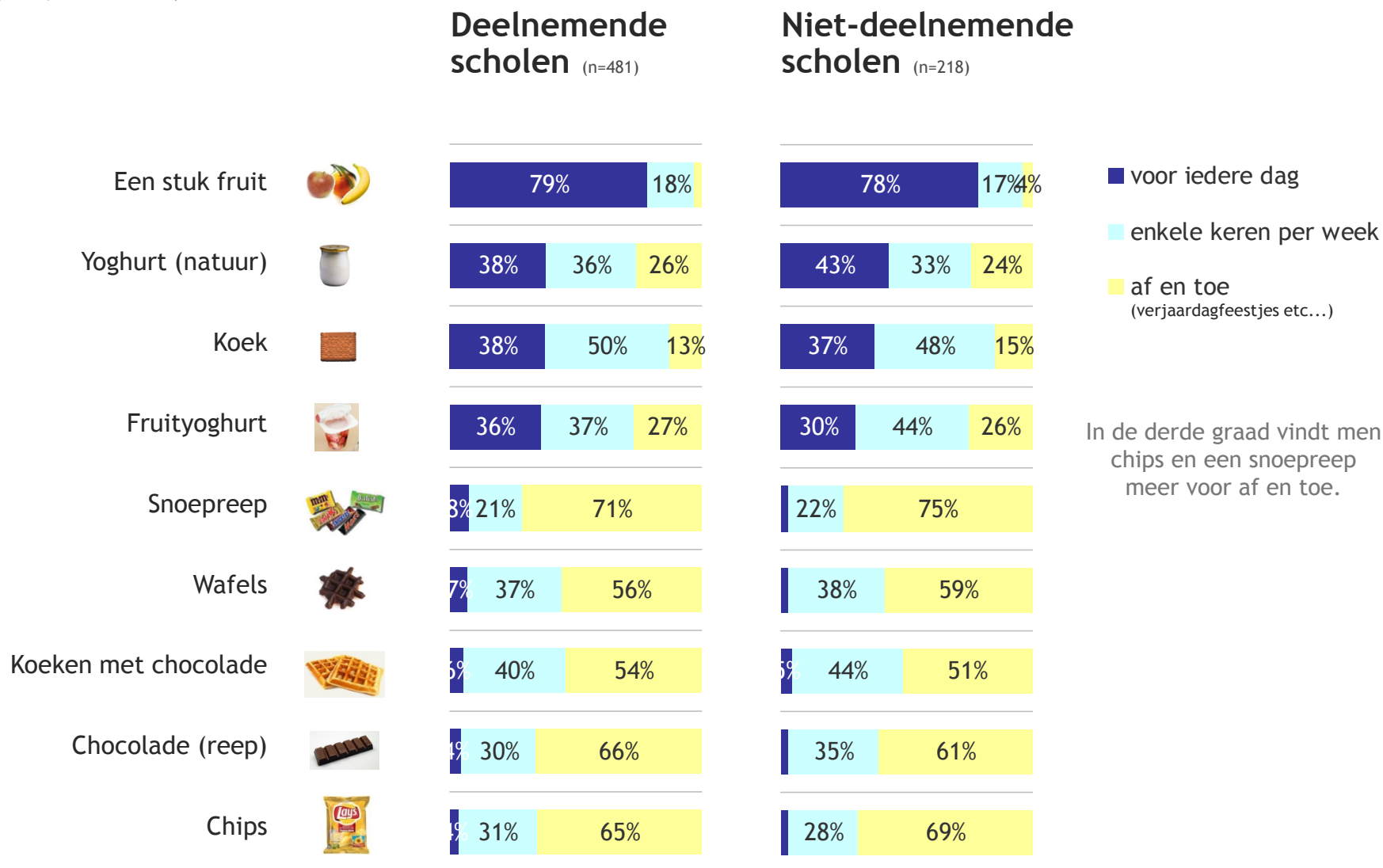
- In de steden zeggen de leerlingen dat cola meer voor af en toe is
- Vers geperst fruitsap is meer voor iedere dag volgens de leerlingen uit de 5 grote steden.

Wat is volgens jou de juiste groep voor ieder tussendoortje?

Fruit is duidelijk voor elke dag. De meest gezonde tussendoortjes worden ook het vaakst overwogen om te eten.

Target: Allen (n=699, excl. weet niet)

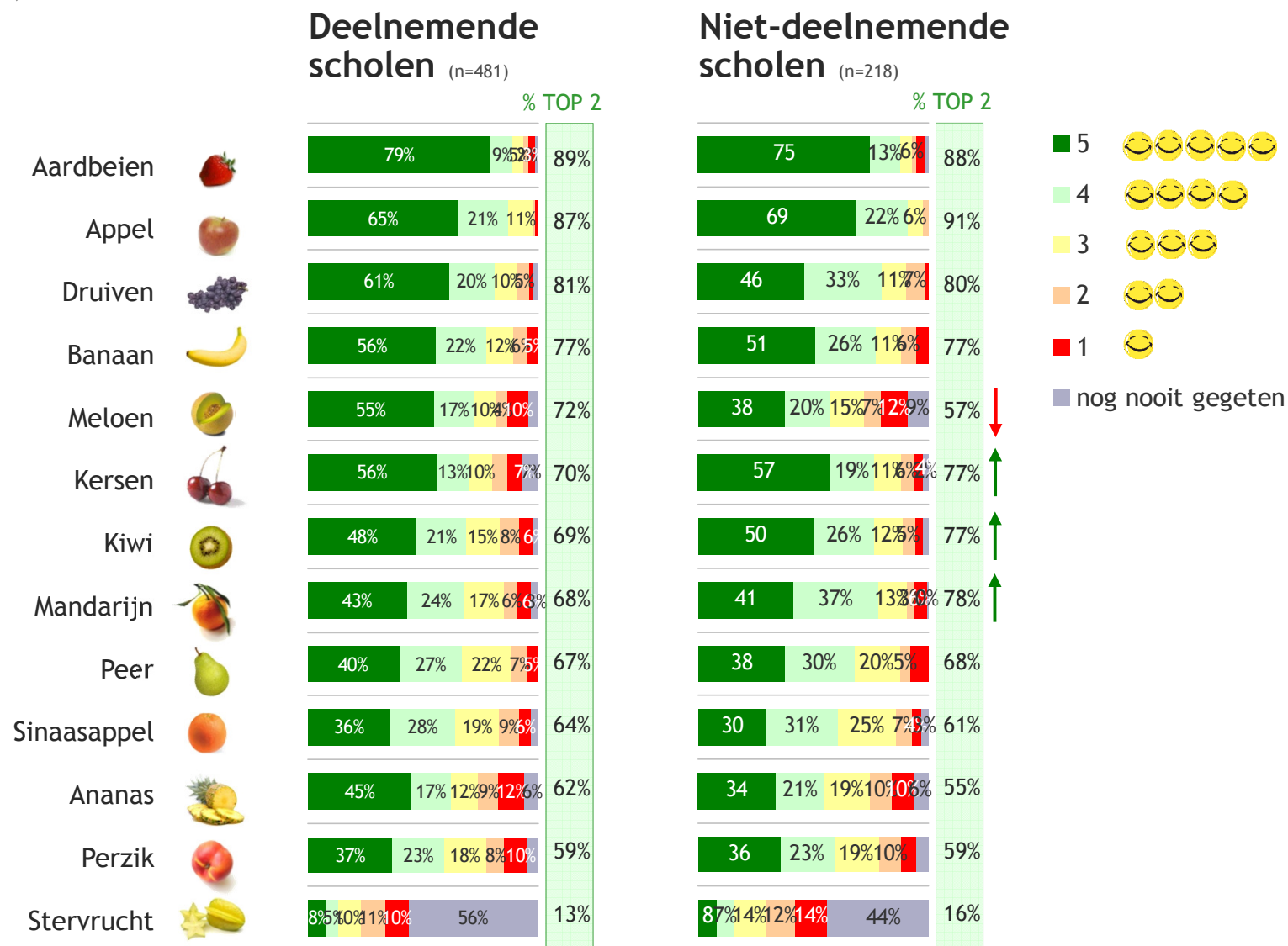
Q5. Hieronder zie je verschillende tussendoortjes. Wat is volgens jou de juiste groep voor ieder tussendoortje? Voor iedere dag - enkele keren per week - af en toe (verjaardagfeestjes etc...)

Vind je ze lekker?

Lekkerste fruitsoorten: aardbeien, appel, druiven en banaan. Leerlingen uit niet-deelnemende scholen vinden kersen, kiwi en mandarijn lekkerder.

Target: Allen (n=699, excl. weet niet)

Q6. Geef voor elk soort fruit aan of je ze lekker vindt.

Vind je ze lekker?

Enkele opmerkelijke significante verschillen

- Niet-deelnemende scholen, maar wel Fruit in de Boekentas:
 - Vinden peer (60%) en stervrucht (22%) lekkerder dan de andere leerlingen

- In de 5 grote steden vinden de leerlingen de volgende fruitsoorten lekkerder dan de “gemiddelde” leerling:
 - Kersen (70%)
 - Banaan (69%)
 - Peer (61%)
 - Perzik (52%)

Fruit consumptie (1)

Er zijn geen verschillen in fruitconsumptie

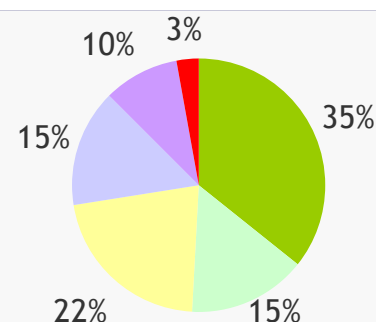
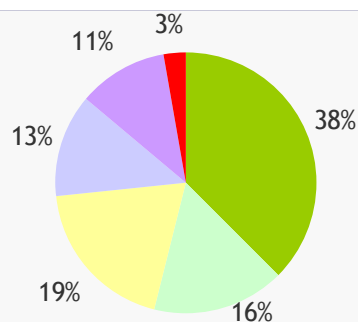
Target: Allen (n=699)

Deelnemende scholen (n=481)

Niet-deelnemende scholen (n=218)

Hoeveel dagen in de week eet jij normaal gezien fruit?

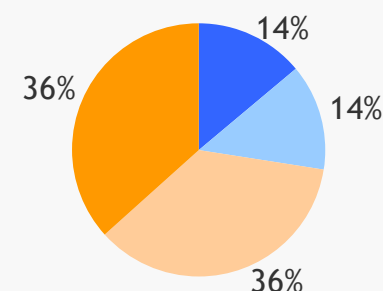
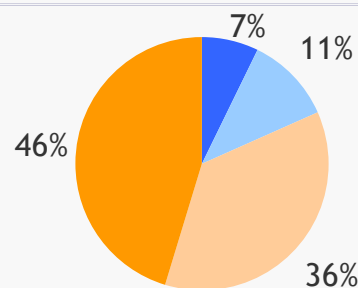
- elke dag van de week (ook in het weekend)
- elke dag behalve in het weekend
- 3 dagen in de week
- 2 dagen in de week
- 1 dag in de week
- nooit

Hoeveel stukken fruit eet je dan doorgaans op zo'n dag?

[indien fruit wordt gegeten]

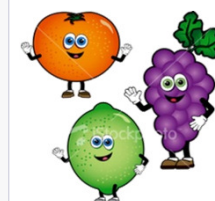
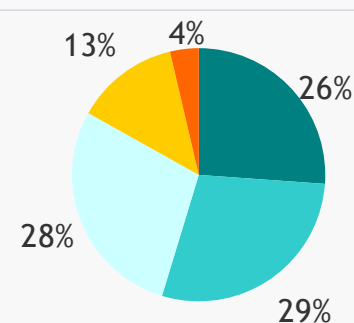
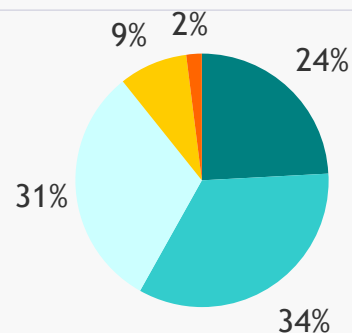
- >3 stukken
- 3 stukken
- 2 stukken
- 1 stuk

40% van 'fruit in boekentas' kinderen eten 3 of meer stukken

Hoeveel fruit moet je eten (om gezond te blijven)?

- >2 stukken per dag
- elke dag 2 stukken
- elke dag 1 stuk
- 2 stukken per week
- 1 stuk per week

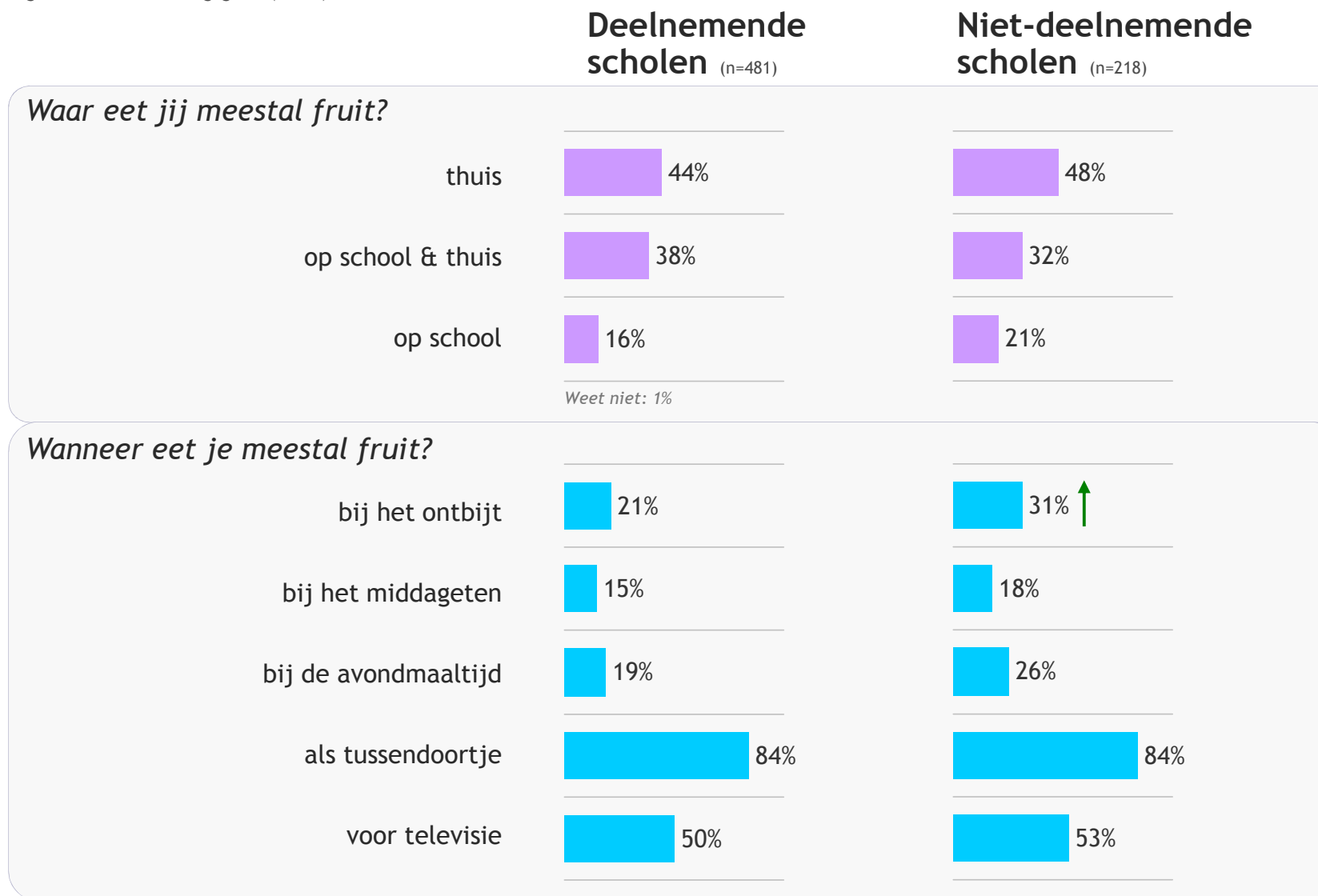
Q7. Denk nu aan een normale week (dus geen vakantieweek maar een gewone schoolweek). Hoeveel dagen in de week eet jij normaal gezien fruit? - Q8a. En hoeveel stukken fruit eet je dan doorgaans op zo'n dag? - Q14. Hoeveel fruit moet je eten (om gezond te blijven)?

Fruit consumptie (2)

Kinderen van niet-deelnemende scholen vaker fruit bij ontbijt

Target: Indien fruit wordt gegeten (n=699)

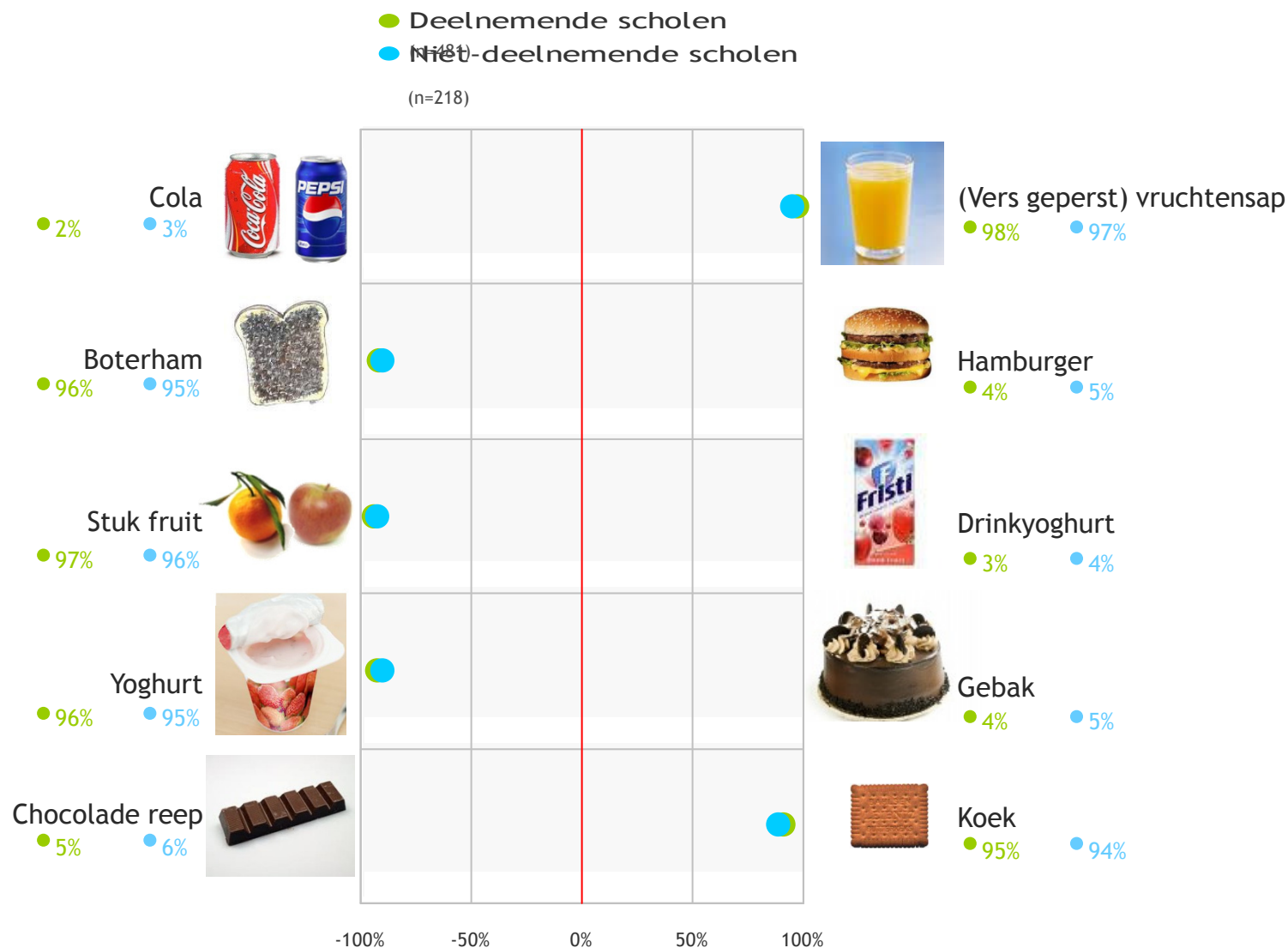

Q8b. Waar eet jij meestal fruit? - Q9. Wanneer eet je meestal fruit?

Wat is het meest gezond?

Geen verschillen in kennisniveau bij de kinderen (2^e en 3^e graad)

Target: Allen (n=699)

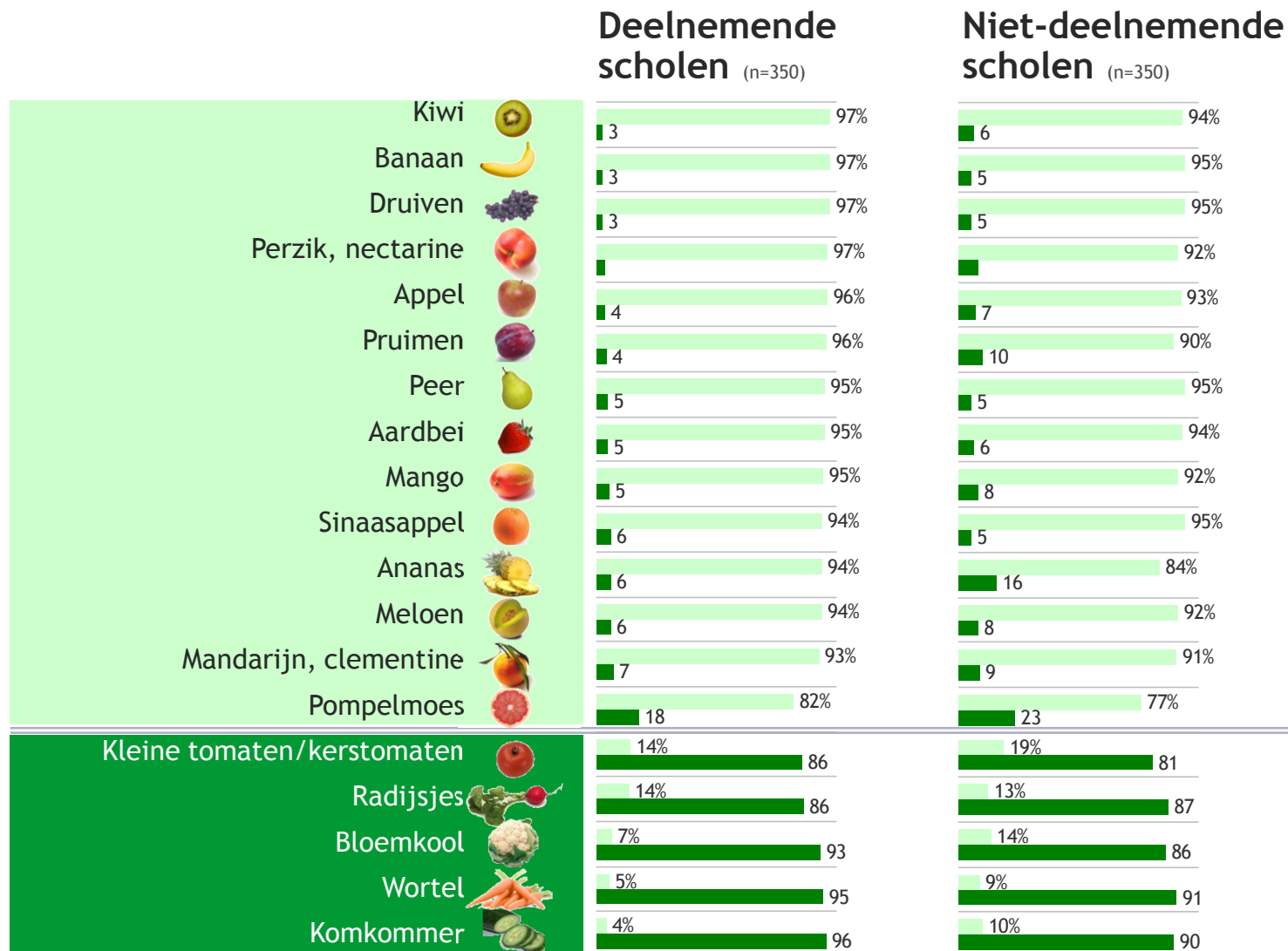
Q10. Wat is het meest gezond?

Fruit of groenten?

Geen verschillen in kennisniveau bij de kinderen (2^e en 3^e graad)

Target: tweede graad (n=351)

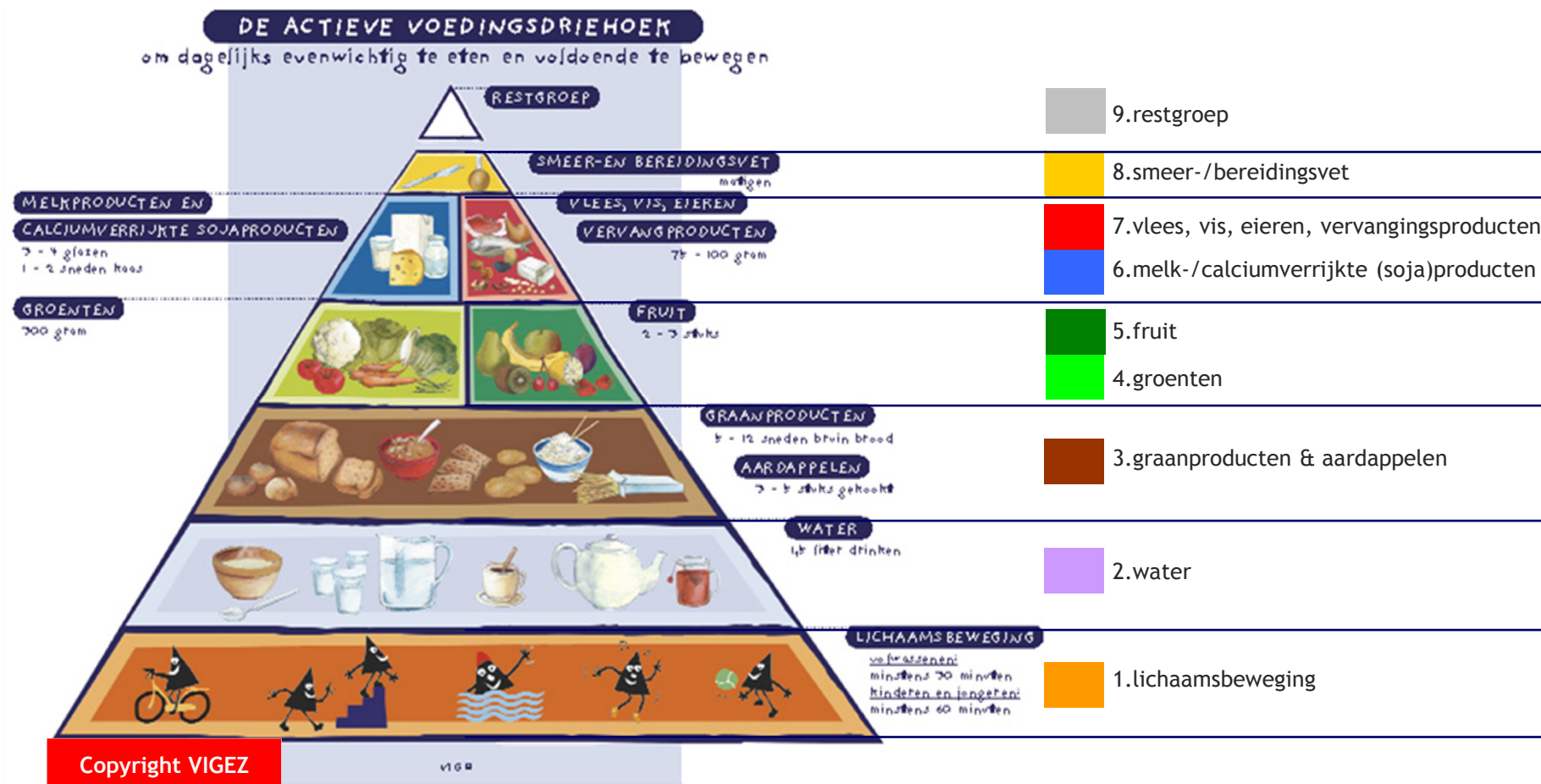

kids perceptie:

fruit
groente

Q12. Fruit of groenten?

De actieve voedingsdriehoek: legende

De actieve voedingsdriehoek: wat hoort er thuis in welk vakje?

Leerlingen uit scholen die niet deelnemen aan de SFA lijken meer op de hoogte te zijn van de actieve voedingsdriehoek.

Target: derde graad (n=348)

			lichaams -beweging		water		graan - producten & aardappelen		groenten		fruit		melk- /calcium verrijkte (soja) producten		vlees, vis, eieren, vervangingspr oducten		smeer- /bereidingsvet		restgroep	
			1	2	3	4	5	6	7	8	9									
Boter 			1%	1%	6%	3%	7%	4%	6%	2%	5%	1%	10%	8%	6%	7%	36%	51%	22%	23%
Vlees 			1%	4%	4%	3%	9%	3%	5%	5%	6%	7%	19%	9%	32%	50%	19%	17%	6%	4%
Melk 			7%	3%	21%	26%	21%	15%	6%	4%	6%	3%	22%	34%	7%	6%	8%	9%	3%	1%
Appel 			8%	4%	10%	6%	10%	6%	20%	26%	24%	28%	8%	11%	11%	15%	6%	5%	4%	
Worteltjes 			5%	6%	11%	6%	8%	6%	32%	35%	23%	22%	9%	11%	7%	10%	4%	5%	1%	
Boterham 			6%	3%	9%	6%	48%	68%	8%	6%	6%	7%	7%	5%	4%		8%	6%	4%	
Aardappel 			2%	4%	14%	8%	32%	57%	13%	9%	10%	7%	9%	8%	13%	3%	5%	2%	2%	1%
Thee 			7%	6%	39%	51%	19%	17%	7%	5%	4%	6%	5%	2%	6%	4%	4%	7%	9%	3%
Glas water 			17%	9%	45%	64%	19%	19%	5%	2%	1%		3%	2%	3%		3%	4%	3%	1%
Voetballen 			61%	67%	18%	18%	6%	5%	2%	2%	1%	1%	1%	2%	1%		3%	3%	6%	3%

Deelnemende scholen
Niet-deelnemende scholen

Q13. De actieve voedingsdriehoek: wat hoort er thuis in welk vakje?

F. Effectevaluatie: OUDERS

Inhoud

- I. Onderzoeksopzet
- II. Profiel van de respondenten
- III. Attitude
- IV. Gedrag

- **Doelgroep:** ouders van kleuters en leerlingen uit de eerste graad van lager onderwijs, zowel uit scholen die deelnemen en niet-deelnemen aan de Schoolfruitactie.
- **Methodologie:** de keuze tussen een online bevraging of het invullen van de vragenlijst op papier
 - De informatie werd verspreid door de scholen die na het invullen van de scholenvragenlijst, de vraag kregen of ze ook aan dit luik wouden meewerken.
 - Bijna de helft van de ouders nam deel op papier.
- **Steekproefgrootte:** $n = 603$
 - waarvan 301 ouders van deelnemende scholen
 - En 302 ouders van niet-deelnemende scholen
- **Vragenlijst:** een gestructureerde vragenlijst. De gemiddelde duurtijd om deze in te vullen was 5 à 10 minuten.
- **Veldwerkperiode:** mei-juni 2011

Legende

- ↑ significant hoger resultaat ten opzichte van de deelnemende scholen
- ↓ significant lager resultaat ten opzichte van de deelnemende scholen
- ↑ of ○ significant hoger resultaat in specifieke subgroepen
- ↓ of ○ significant lager resultaat in specifieke subgroepen

Profiel van de respondenten

Profiel van de ouders

		Deelnemende scholen		Niet-deelnemende scholen	
TOTAAL		n=301		n=302	
LEEFTIJD	18-29 jaar	n=23	8%	n=12	4%
	30-40 jaar	n=212	70%	n=238	79%↑
	41-50 jaar	n=58	19%	n=50	17%
	51-60 jaar	n=5	2%	n=2	1%
	61 &+ jaar	n=1	0%	n=0	0%
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager	n=16	5%	n=13	4%
	Hoger Middelbaar	n=118	39%	n=90	30%↓
	Hoger niet universitair	n=115	38%	n=151	50%↑
	Universitair	n=35	12%	n=38	13%
BEROEP	Zelfstandige	n=64	21%	n=55	18%
	Bediende	n=146	49%	n=174	58%↑
	Arbeider	n=74	25%	n=62	21%
	Niet-actief	n=7	2%	n=4	1%
TAAL	Nederlands	n=283	94%	n=293	97%
	andere	n=15	5%	n=10	3%
SOCIALE GROEP	High	n=150	50%	n=182	60%↑
	High Middle	n=109	36%	n=81	27%↓
	Low Middle + low	n=28	9%	n=29	10%
# thuiswonende KINDEREN	1	n=37	12%	n=39	13%
	2	n=156	52%	n=158	52%
	3	n=77	26%	n=86	28%
	4 &+	n=22	7%	n=18	6%
KLAS	kleuterklas	n=143	48%	n=144	48%
	eerste graad lager onderwijs	n=158	52%	n=158	52%

KENNIS

Voedingsbeleid op school

De meerderheid van de ouders is tevreden over de aandacht aan voeding op school. In niet-deelnemende scholen wordt men meer betrokken bij het voedingsbeleid.

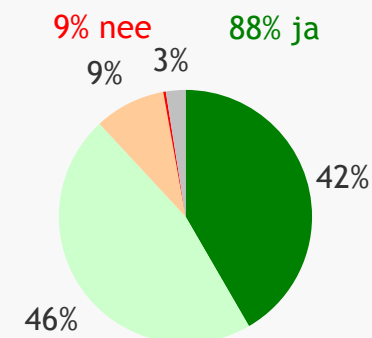
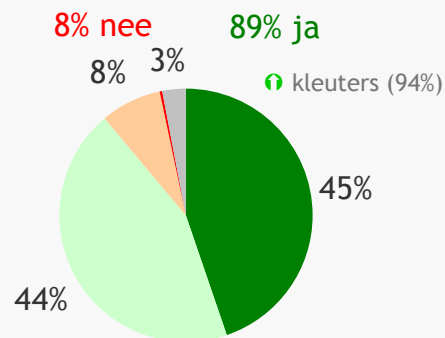
Target: Allen (n=603)

Deelnemende scholen (n=301)

Niet-deelnemende scholen (n=302)

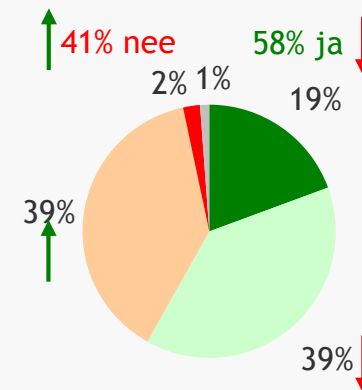
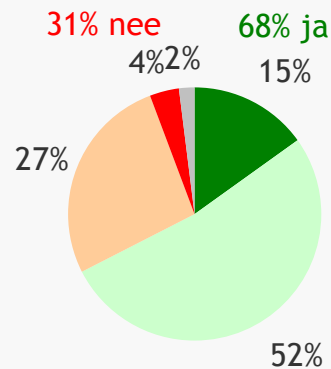
Wordt er voldoende aandacht besteed aan gezonde dranken en tussendoortjes op de school?

- zeer zeker
- eerder wel
- eerder niet
- helemaal niet
- weet niet

Bent u als ouder voldoende bij het voedingsbeleid van de school betrokken?

- zeer zeker
- eerder wel
- eerder niet
- helemaal niet
- weet niet

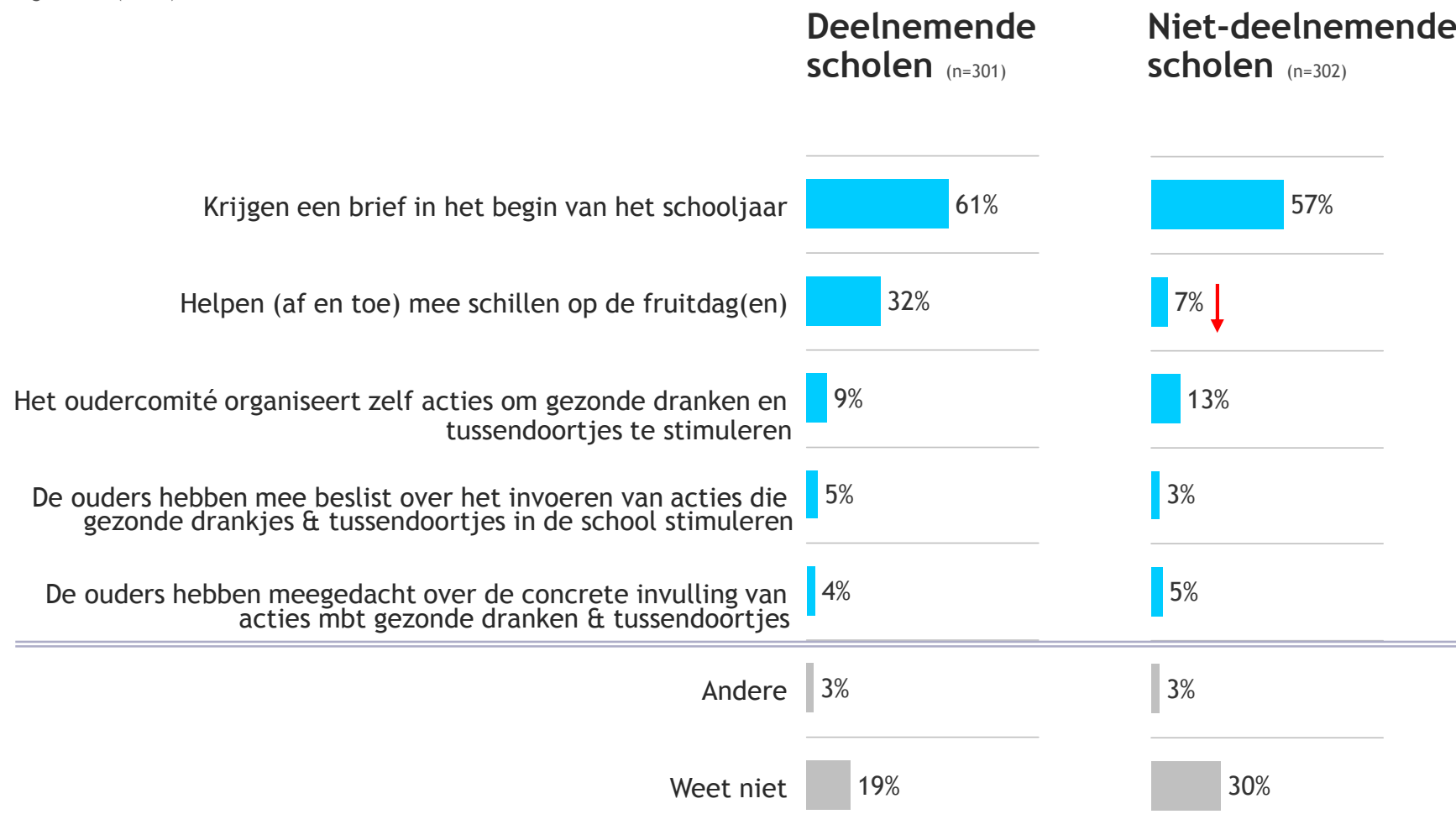
Q1. Vindt u dat er voldoende aandacht wordt besteed aan gezonde dranken en tussendoortjes op de school? - Q3.2. Vindt u dat u als ouder voldoende bij het voedingsbeleid van de school betrokken bent?

Manieren van betrokkenheid van de ouders

6 op 10 ouders krijgen een brief mee in het begin van het schooljaar. Bij de deelnemende scholen helpt 1 op 3 ook af en toe mee schillen.

Target: Allen (n=603)

Meer betrokkenheid in grote steden en ruraal, minder bij gemeenten en de de laagste sociale groep.

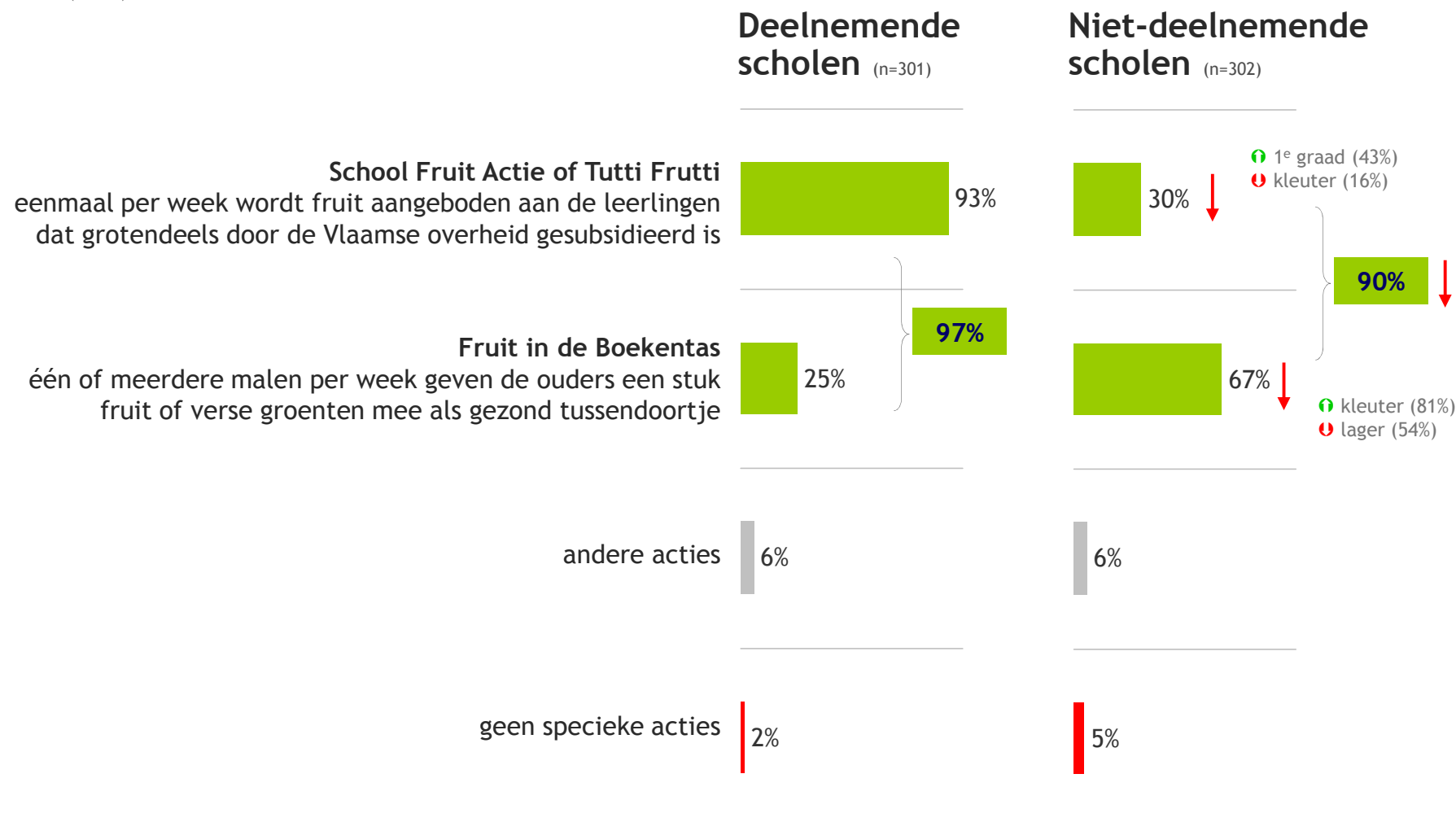
Q3.1. Op welke manier wordt u als ouder betrokken bij het gezondheidsbeleid op school?

Acties om de consumptie van fruit & groenten op school te stimuleren

In de deelnemende scholen zijn de ouders goed op de hoogte van de SFA.
Ook in de niet-deelnemende scholen wordt de naam Tutti Frutti wel eens gebruikt.

Target: Allen (n=603)

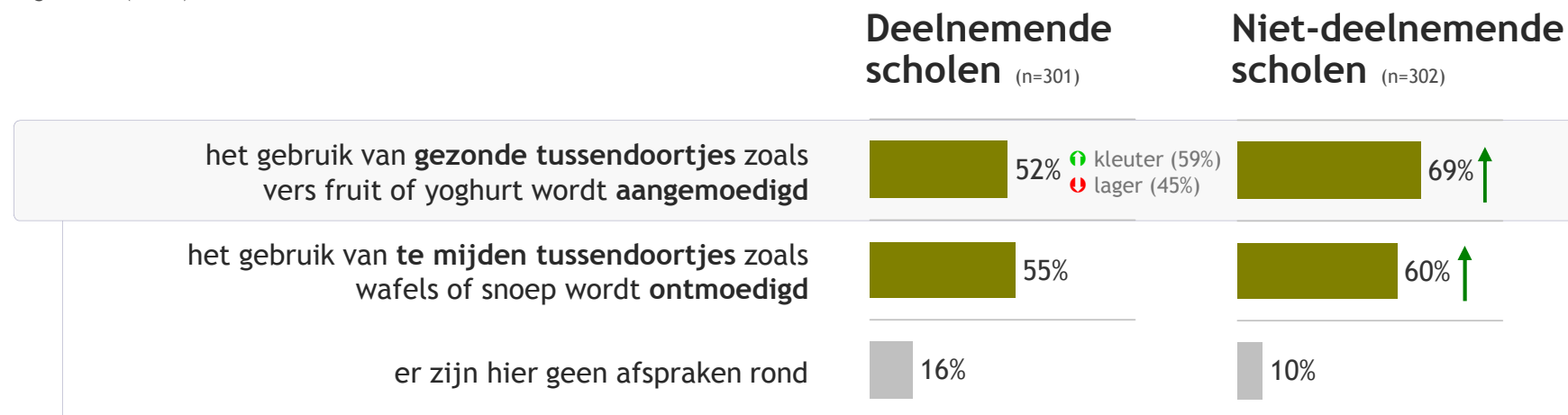

Q5. Zijn er volgens u specifieke acties om de consumptie van fruit en groenten op school te stimuleren?

Afspraken met de school over de tussendoortjes die mogen meegegeven worden (1): In niet-deelnemende scholen zijn er meer afspraken rond wat toegelaten is en wat niet.

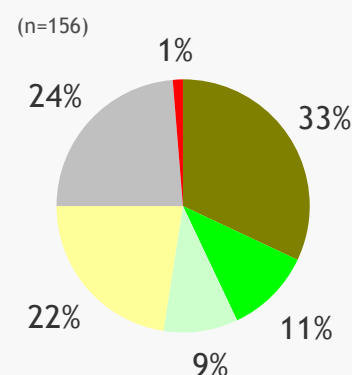

Target: Allen (n=603)

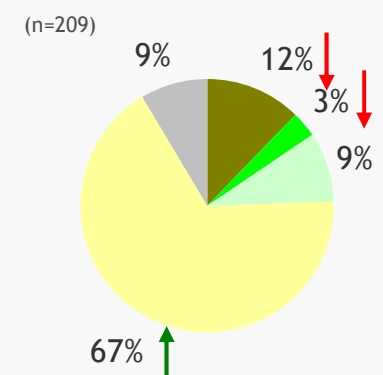

Hoe vaak wordt er gevraagd om gezonde tussendoortjes zoals vers fruit of yoghurt mee te geven?

- dagelijks
- meerdere (4-5) malen per week
- af en toe/2-3 malen per week
- 1 keer per week
- daar zijn geen vaste afspraken over

🟢 kleuter

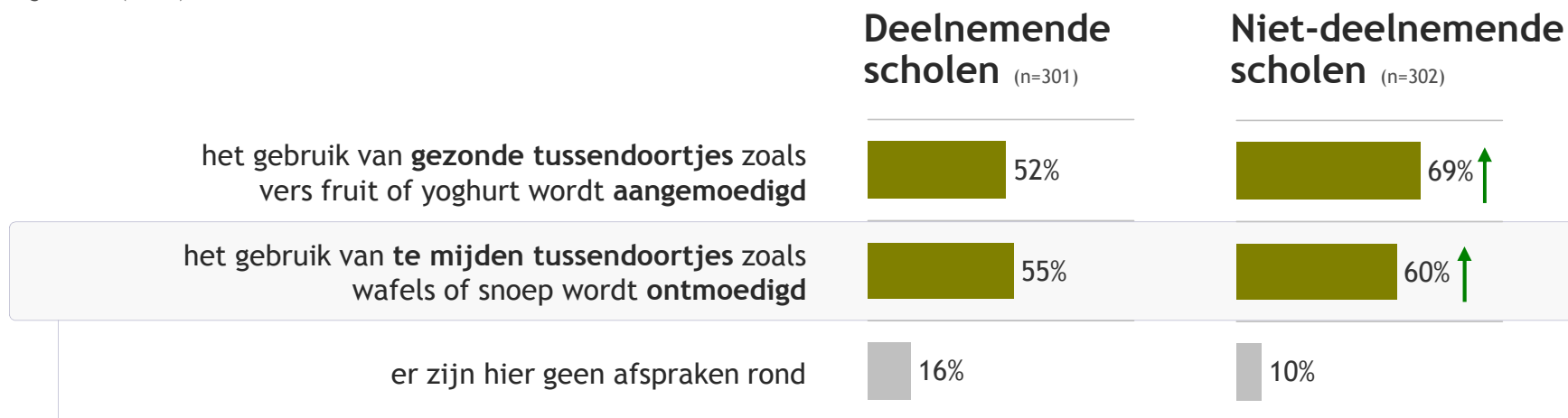
🟢 1^e graad

Q6.1. Zijn er afspraken met de school over de tussendoortjes die u als ouders mag meegeven? - Q6.2. Hoe vaak wordt er gevraagd om gezonde tussendoortjes zoals vers fruit of yoghurt mee te geven?

Afspraken met de school over de tussendoortjes die mogen meegegeven worden (2): In niet-deelnemende scholen zijn er meer afspraken rond wat toegelaten is en wat niet.

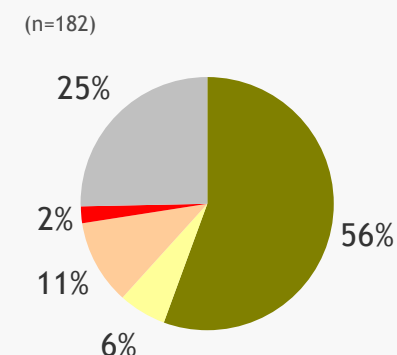
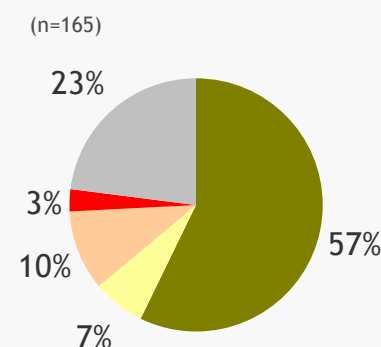

Target: Allen (n=603)

Hoe vaak mag uw kind minder gezonde tussendoortjes zoals wafels of snoep meenemen?

- nooit, dat is niet toegestaan
- 1 keer per week
- af en toe/2-3 malen per week
- iedere dag
- daar zijn geen vaste afspraken over

Q6.1. Zijn er afspraken met de school over de tussendoortjes die u als ouders mag meegeven? - Q6.3. Hoe vaak mag uw kind minder gezonde tussendoortjes zoals wafels of snoep meenemen?

Dagelijks aanbevolen / benodigde hoeveelheid van ...

De ouders zijn vrij goed op de hoogte van de aanbevolen hoeveelheden voor kleuters. Voor kinderen ouder dan 6 jaar is er een onderschatting.

Target: Allen (n=603)

Deelnemende
scholen (n=301)

Niet-deelnemende
scholen (n=302)

dagelijks aanbevolen hoeveelheid groenten & fruit

[gemiddeld]

<u>voor een kind</u>	 fruit - voor kleuters is dat 1-2 stuks - vanaf 6 jaar 2-3 stuks	Kleuters: 1,9 stuks Vanaf 6j: 1,9 stuks	Kleuters: 1,7 stuks Vanaf 6j: 1,8 stuks
<u>voor een kind</u>	 groenten - voor kleuters is dat 100-150g - vanaf 6 jaar opbouwen naar 250-300g	Kleuters: 182 gram Vanaf 6j: 216 gram	Kleuters: 170 gram Vanaf 6j: 183 gram

dagelijks benodigde hoeveelheid vocht

[gemiddeld]

<u>voor een kind</u>	 vocht	1,1 liter	1,1 liter
<u>voor een volwassene</u>	water, melk, koffie/thee, frisdrank, fruitsap	1,8 liter	1,8 liter

In de grote steden worden hogere waarden vermeld,
zowel wat betreft groenten & fruit als drank.

Q10.1. Wat is volgens u de gezonde dagelijks aanbevolen hoeveelheid groenten & fruit voor uw kind? - Q10.2. Wat is volgens u de dagelijks benodigde hoeveelheid vocht (water, melk, koffie/thee, frisdrank, fruitsap, etc..) dat een kind of volwassene nodig heeft om goed te kunnen functioneren?

Attitude

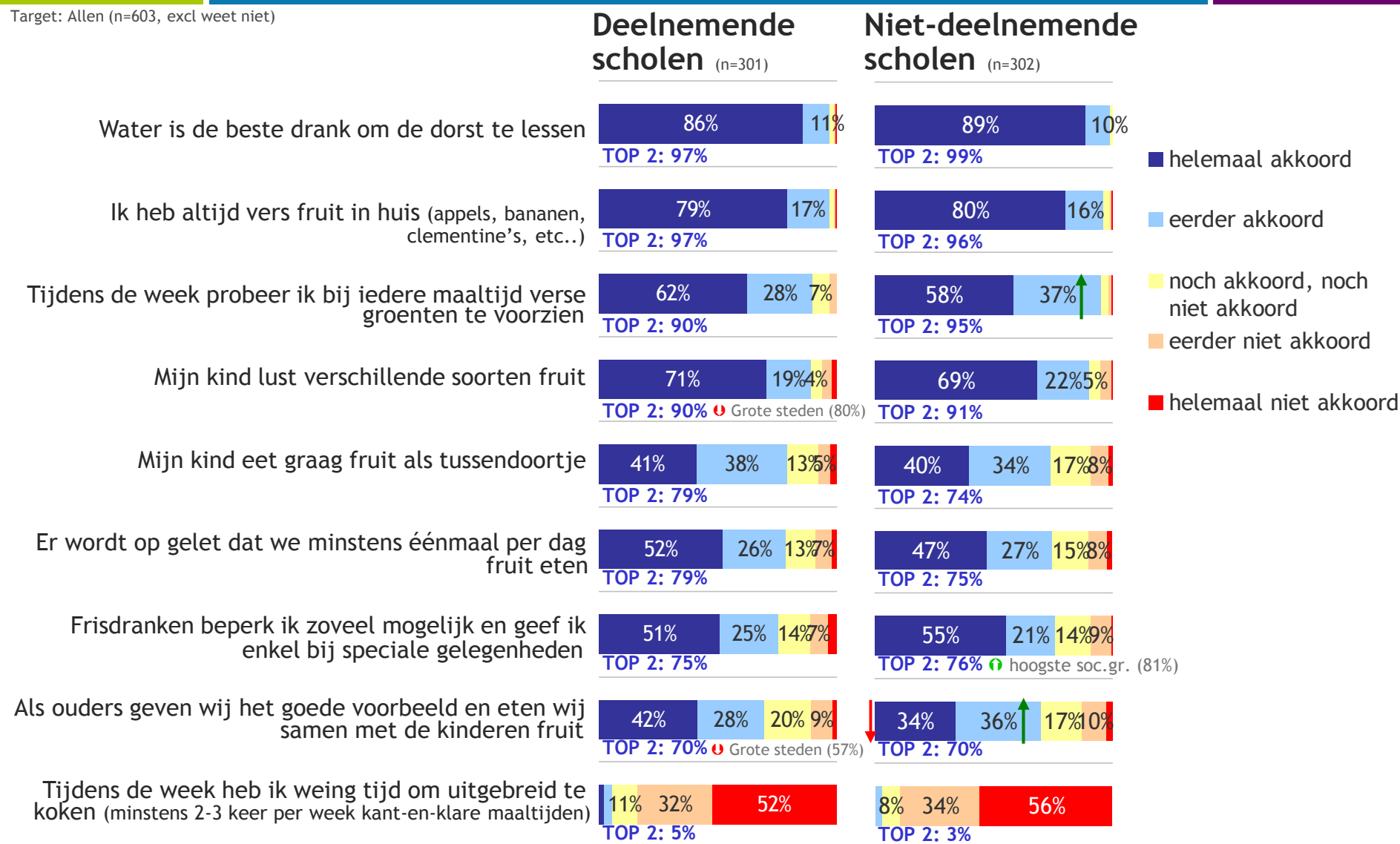

Attitude ten opzichte van gezondheid

Geen grote verschillen. Bij niet-deelnemende scholen eet men regelmatig verse groenten, maar ouders eten minder fruit samen met de kinderen.

Target: Allen (n=603, excl weet niet)

Q9. In welke mate gaat u akkoord met de volgende uitspraken?

Gedrag

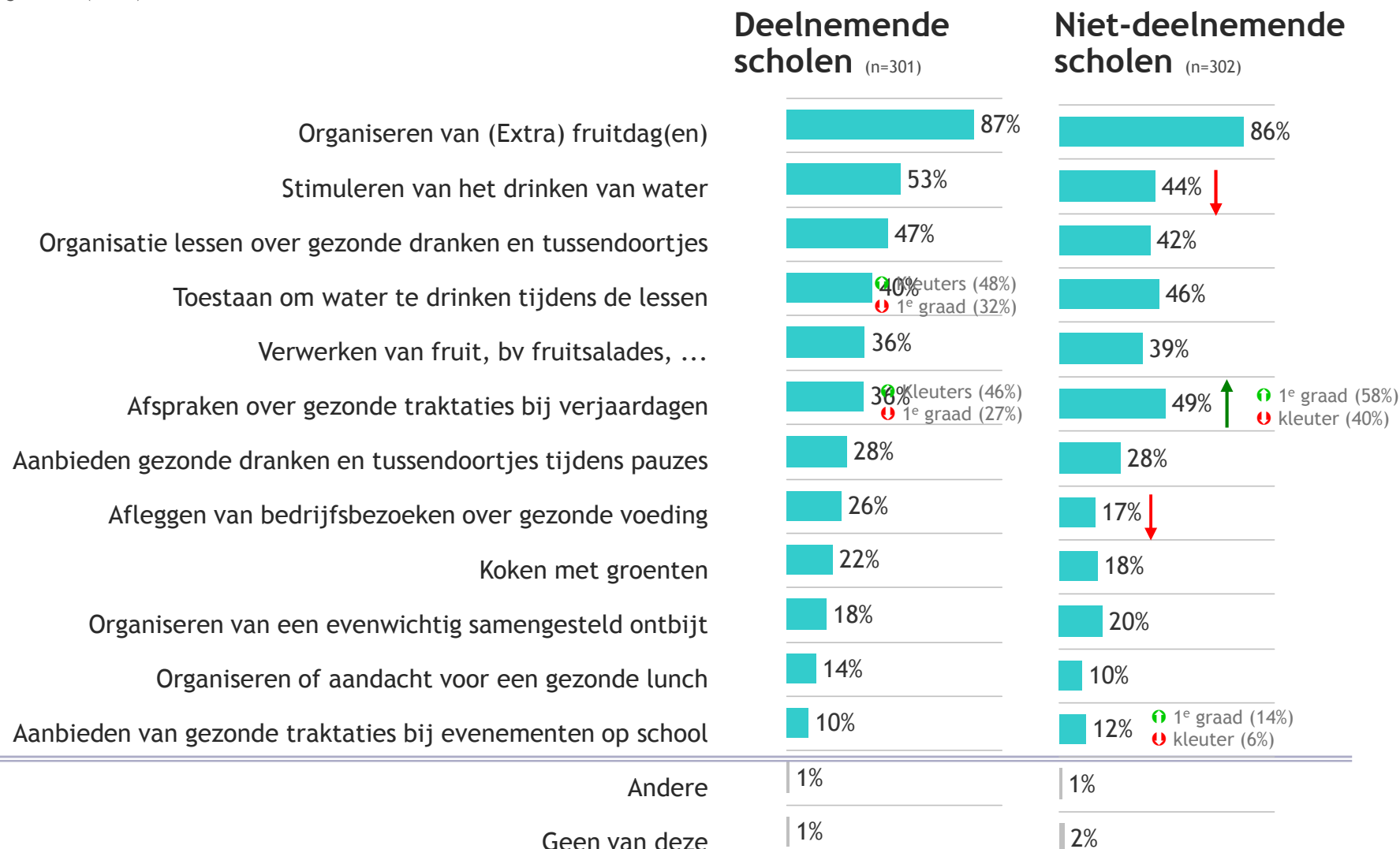

Initiatieven van de school voor gezonde dranken & tussendoortjes

Deelnemende scholen hebben meer een waterbeleid en doen meer bedrijfsbezoeken.
Niet-deelnemende scholen hebben meer afspraken over gezonde traktaties.

Target: Allen (n=603)

In totaal meer initiatieven in de grote steden en rurale gemeenten en de hoogste sociale groep.

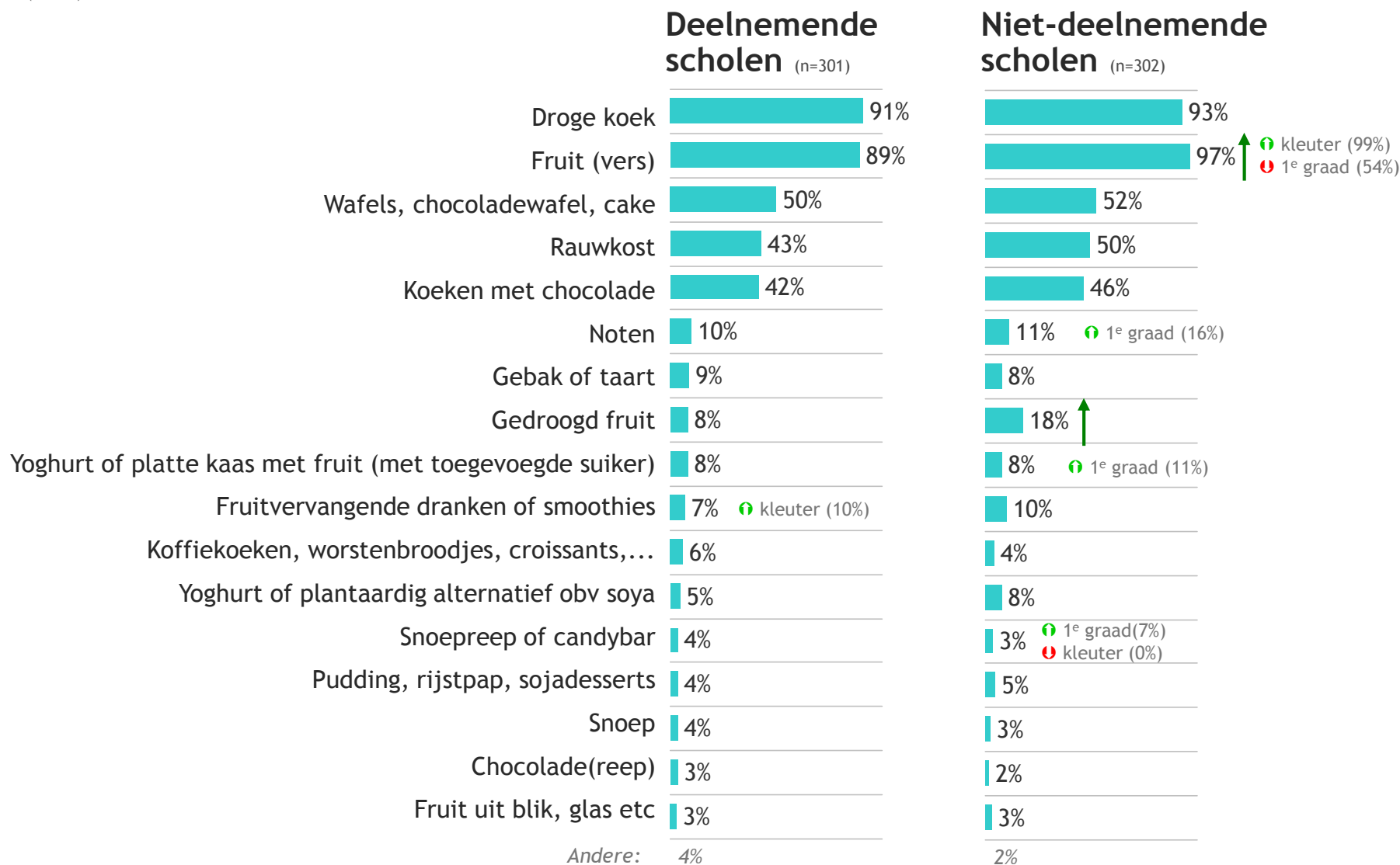
Q2. Welke initiatieven worden er volgens u genomen voor gezonde dranken en tussendoortjes op school?

Tussendoortjes

Ouders uit niet-deelnemende scholen geven vaker fruit mee als tussendoortje.

Target: Allen (n=603)

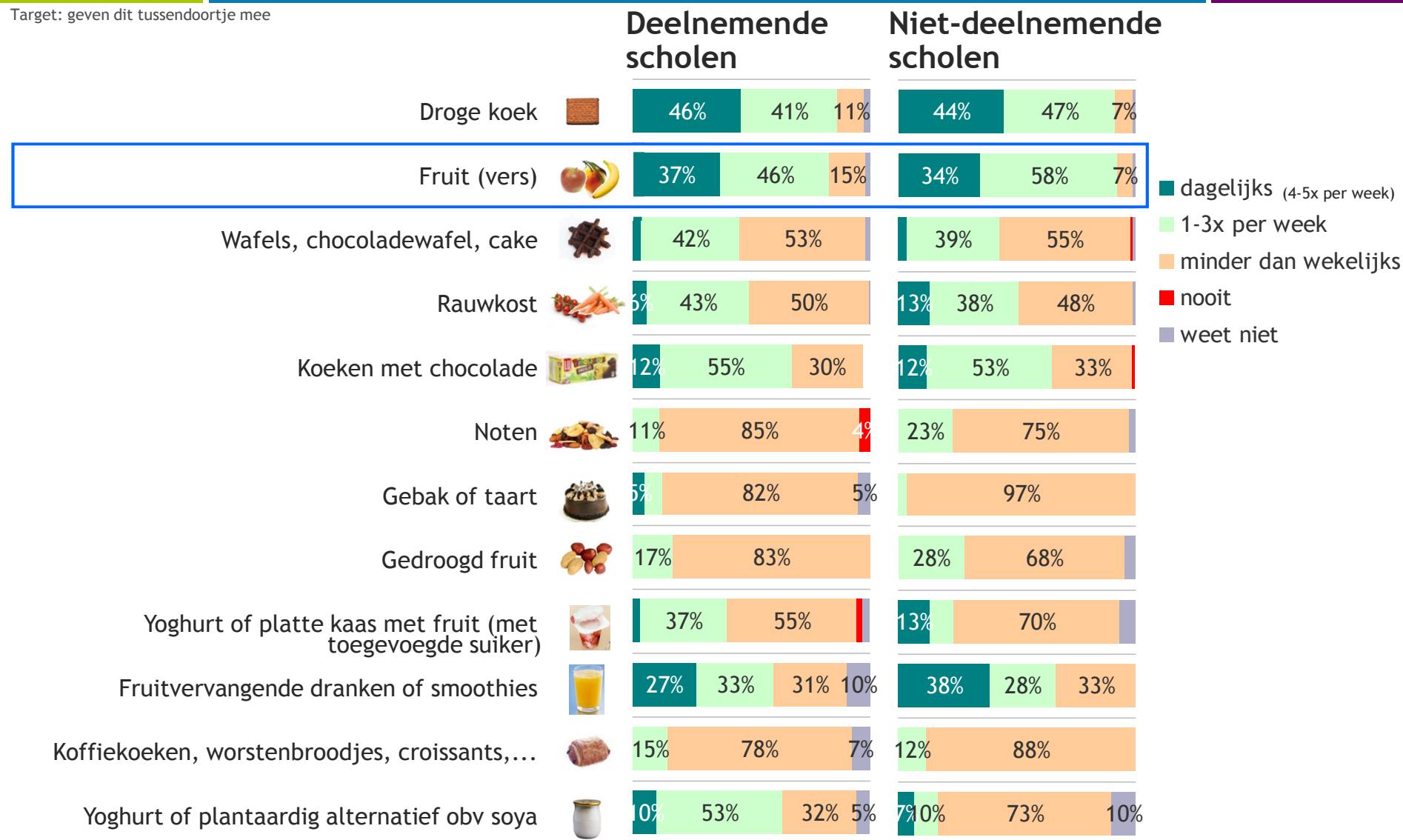
Q4.1. Welke van de onderstaande tussendoortjes geeft u mee aan uw kind voor tijdens de speeltijd?

Tussendoortjes - afgelopen maand

Ouders uit niet-deelnemende scholen geven vaker vers fruit en fruitvervangende dranken mee als tussendoortje.

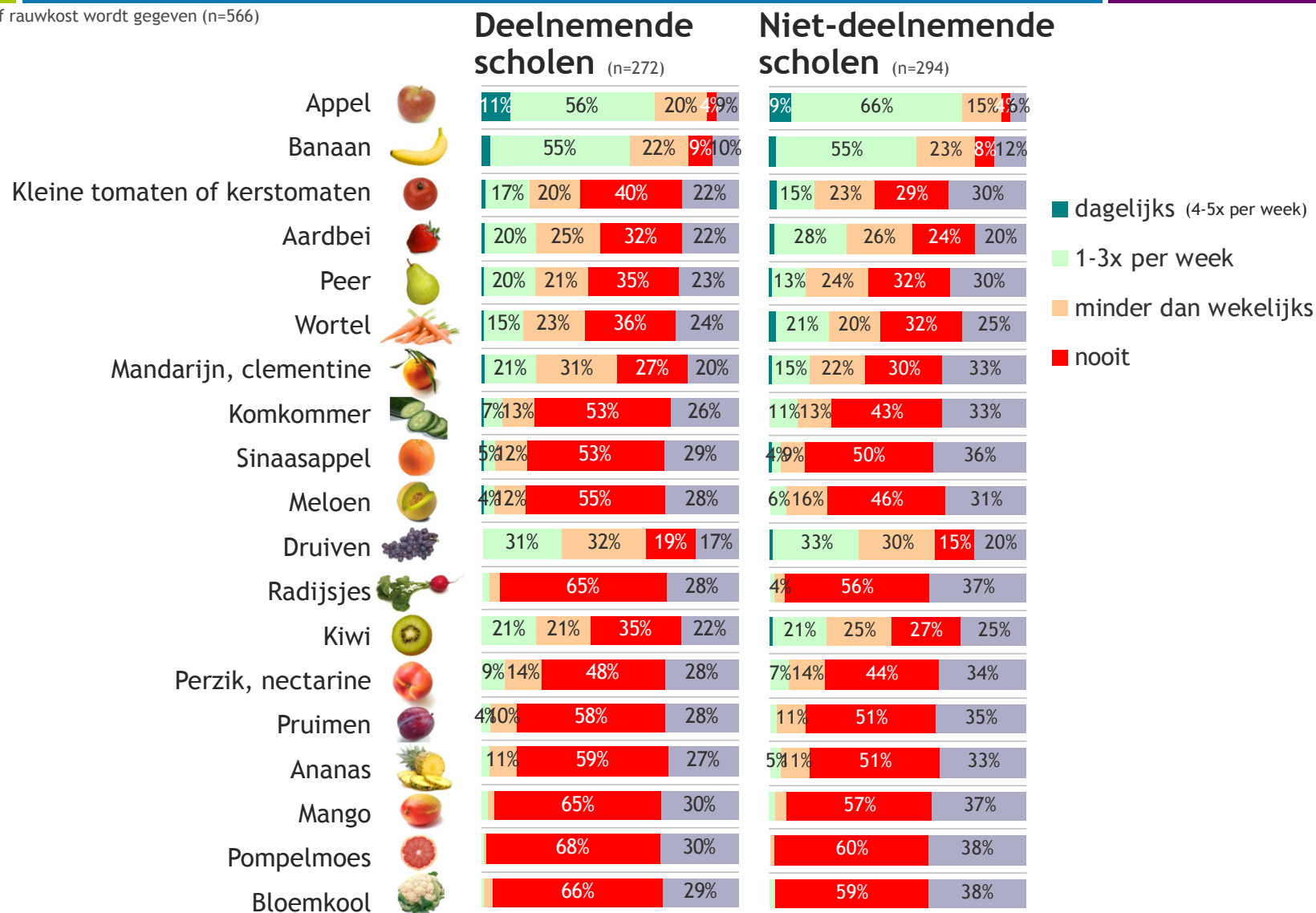
Target: geven dit tussendoortje mee

Q4.2. Kunt u tevens aangeven hoe vaak u dit tussendoortje de afgelopen maand heeft meegegeven?

Tussendoortjes - Fruit &/of rauwkost

Target: Indien fruit en/of rauwkost wordt gegeven (n=566)

Q4.2. Welke soort(en) fruit en/of rauwkost heeft u mee afgelopen maand als tussendoortje voor tijdens de speeltijd op school meegegeven?

Consumptie thuis van groenten & fruit

Kinderen uit niet-deelnemende scholen eten meer groenten thuis. Er zijn geen verschillen in de fruitconsumptie thuis.

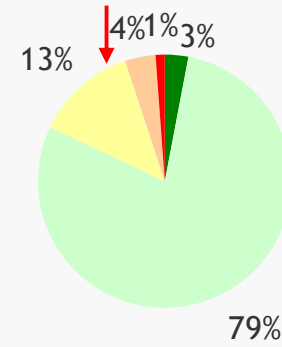
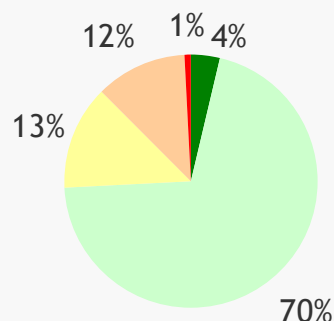
Target: Allen (n=603)

Deelnemende scholen (n=301)

Niet-deelnemende scholen (n=302)

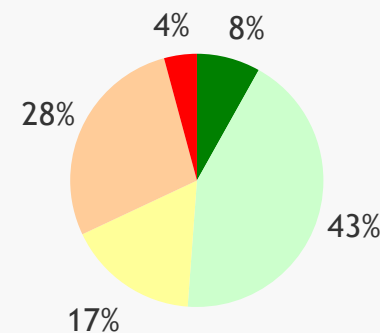
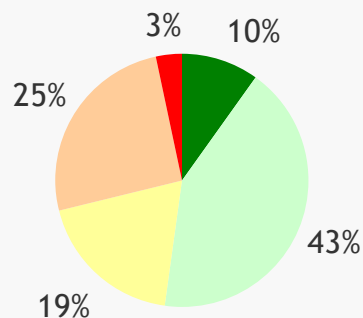
Hoe vaak per week eet uw kind thuis groenten?

- meerdere keren per dag
- dagelijks
- meerdere (4-5) malen per week
- af en toe/2-3 malen per week
- 1 keer per week of minder
- weet niet

Hoe vaak per week eet uw kind thuis fruit?

- meerdere keren per dag
- dagelijks
- meerdere (4-5) malen per week
- af en toe/2-3 malen per week
- 1 keer per week of minder
- weet niet

In de hogere sociale groepen wordt bij de niet-deelnemende scholen vaker groenten en fruit thuis gegeten.

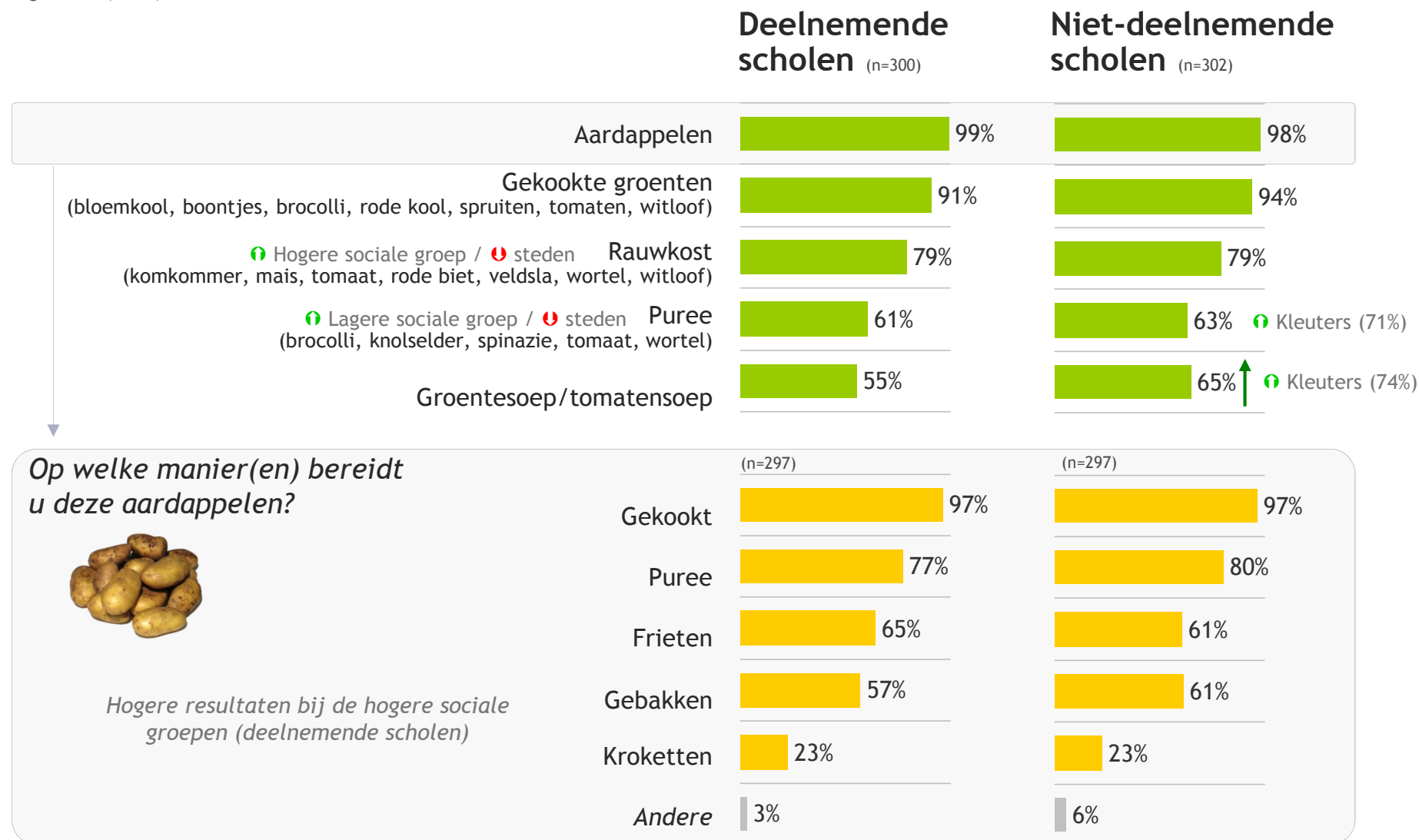
Q7.1. Hoe vaak per week eet uw kind thuis groenten? - Q8.1. Hoe vaak per week eet uw kind thuis fruit?

Groenten die het kind de afgelopen week thuis gegeten heeft

Bijna alle kinderen hebben de afgelopen week aardappelen en groenten gegeten.

Target: Allen (n=602)

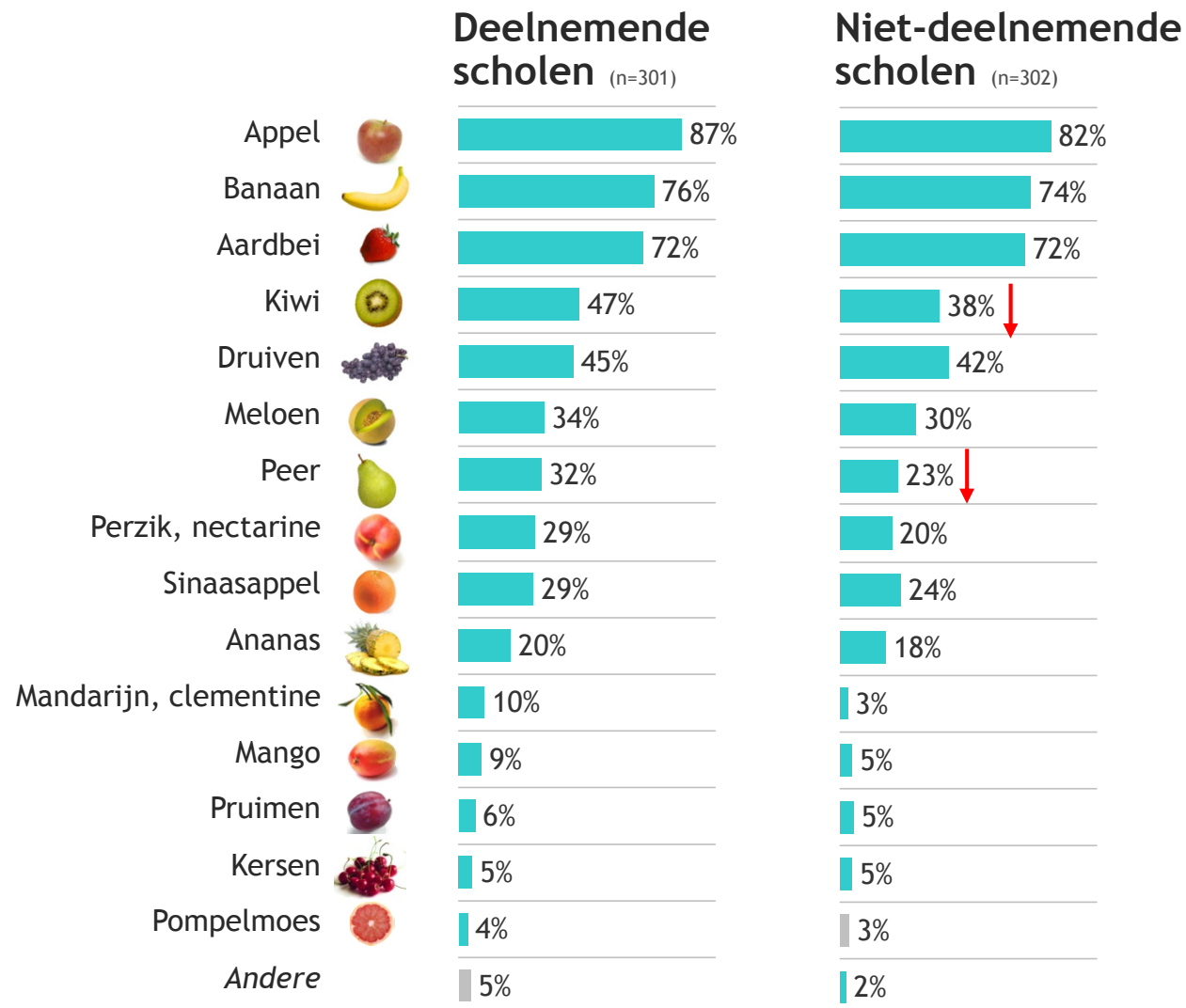
Q7.2. Welke van de onderstaande voeding heeft uw kind de afgelopen week thuis gegeten? - Q7.3. Op welke manier(en) bereidt u deze aardappelen?

Fruit dat het kind de afgelopen week thuis gegeten heeft

De 'klassieke' fruitsoorten worden ook thuis het vaakst gegeten: appel, banaan en aardbei (= beïnvloedt door het seizoen van het onderzoek - mei/juni). Iets meer variatie bij deelnemende scholen.

Target: Allen (n=603)

Gemiddeld: 5,1 soorten

Gemiddeld: 4,5 soorten

Q8.2. Welk(e) soort(en) fruit heeft uw kind de afgelopen week thuis gegeten?

Hartelijk dank voor uw aandacht

Member of

n.palte@marketprobe.com
n.vandoorslaer@marketprobe.com

European headquarters
Veldkant 37 • B-2550 Kontich • Belgium
Tel: +32 3 451 00 45 - Fax +32 3 457 57 47

Offices in Belgium - France - Netherlands - UK
Bahrain - Canada - China - India - Saudi Arabia - Singapore - UAE - USA

Trust our experience - Discover our innovation

www.marketprobe.com

Onze coördinaten

DEELNEMERS

Veldkant 37
B-2550 Kontich
Belgium
☎ +32 3 451 00 45
📠 +32 3 457 57 47
www.marketprobe.com
n.palte@marketprobe.com
n.vandoorslaer@marketprobe.com

